

TANULMÁNYOK BIBLIAI KURZUSHOZ

© ÚJ REMÉNY BAPTISTA GYÜLEKEZET

MÁSODIK ALKALOM

A TEREMTÉS ÉS A TEREMTŐ NAGYSZERŰSÉGE

TARTALOMJEGYZÉK

Bev: A teremtés nagyszerűsége

Zsolt 8 – Milyen nagyszerű a világ

I, Isten a Teremtő

Bevezetés – A kezdet – A szellemvilág teremtése – A teremtés és a Szentháromság Isten – Elválasztás és benépesítés – Hogyan teremtett Isten? – A Teremtés kijelentése – Az evolúció kritikája

II, Az ember, mint Isten nagyszerű teremtése.

A teremtés részletei és sajátosságai – Mit is jelent az Istenképűség?

III, Az ember eredeti helye

A föld betöltése – Uralkodás a teremtettségen – Vegetarianizmus – Elhelyezés az Édenben – Őrzés és művelés – Állatok elnevezése – Éva teremtése – A házasság szentsége – Szövetségi viszony – Összefoglalás

IV, Mi csúszott félre?

A bűn szerzője nem Isten - A bűn forrása a szellemvilágból ered - A bűn betörése az ember világába - A következmény - Összefoglalás - A bűn következménye - Bűnlisták a Bibliában - A bűn büntetése

V, Halál belépése az emberiség életébe és annak következményei

Bevezetés - Fizikai halál - Szellemi halál - Második (örök halál) - A halál következményei a mindennapi életben - A Halál legyőzése

VI, Isten visszatartja a gonoszt

Isten visszatartja a gonoszt az ember megmentése érdekében - Isten visszatartja a gonoszt az evangélium terjedése érdekében - Isten visszatartja a gonoszt a bűn elterjedésének megakadályozására - Isten visszatartja a gonoszt, hogy céljaira használja fel - Isten visszatartja a gonoszt, a természeti csapások miatt - A harag kiáradása

VII, A világ vajúdása hogy valami új jöjjön elő és Jézus Krisztus újat hoz

Isten terve – A világ jelenlegi irányítása és állapota – A világ ítélete – A világ helyreállítása- A megújított föld áldásai – Új ég és új föld

Bevezetés: A Teremtés nagyszerűsége

A Biblia a teremtés történetével kezdődik és azzal is fejeződik be. Egyedül ebből kapunk hiteles képet arról, hogy milyen is volt az eredeti teremtés és, hogy mi is romlott el. Ha korábban ilyen gyönyörű volt és tökéletes akkor mi okozta ezt az állapotot amiben most van. Szennyezés, állatok kihalása, ivóvízhiány, elsivatagosodás... stb. Miért van ennyi betegség, halál nyomorúság, katasztrófák sokasága.

A Bibliában minderre megtaláljuk a választ!

A minket körülvevő világ szépsége leírhatatlan. A halak csodálatos világa, a pillangók szemkápráztató szépségei, egyes állatok megjelenése mind-mind csodálattal tölti el az embereket.

Statisztika?

Ha azt, nézzük milyen sokszínű és változatos a természet a maga a szépségében akkor önkéntelenül is felmerül a kérdés. Ez csupán véletlen lenne? Csak úgy kialakult? Vagy esetleg egy értelmes Tervező, és Alkotó munkája lenne ez az egész? Mi az igazság? Evolúció, vagy Teremtés? A Szentírás világosan a Teremtés mellett érvel és ad kijelentést róla. Az evolúció semmilyen formája nem egyeztethető vele össze.¹

Sok Bibliai szerző csodálkozott rá Isten munkájára a teremtésre és írt is ezzel kapcsolatban beszédek, ill. zsoltárokat, énekeket. A legismertebbek Dávid zsoltárai. Az egyik ilyen a 8. zsoltár amelyben nagyszerű összefoglalását találjuk a Teremtés céljának és az ember teremtettségben betöltött szerepének

Az éneklőmesternek a gittithre; Dávid zsoltára. Mi Urunk Istenünk, mily felséges a te neved az egész földön, aki az egekre helyezted dicsőségedet. A csecsemők és csecsszopók szájával erősítetted meg hatalmadat a te ellenségeid miatt, hogy a gyűlölködőt és bosszúállót elnémítsd. Mikor látom egeidet, a te ujjaidnak munkáját; a holdat és a csillagokat, amelyeket teremtettél: Micsoda az ember – [mondom] – megemlékezel róla? és az embernek fia, hogy gondod van reá? Hiszen kevéssel tetted őt kisebbé az Istennél, és dicsőséggel és tisztességgel megkoronáztad őt! Úrrá tetted őt kezeid munkáin, mindent lábai alá vetettél; Juhokat és mindenféle barmot, és még a mezőnek vadait is; Az ég madarait és a tenger halait, [mindent], ami a tenger ösvényein jár. Mi Urunk Istenünk, mily felséges a te neved az egész földön!
Zsolt 8:1-10

Dávid szerint Isten dicsősége az egekből indul ki és terjed szét a teremtettségében. Az Ő nevének felsége a föld teljességére hatással van. Ellenségeit sokszor nem hatalmával hanem csecsemők és csecsszopók által némítja el. Az Ő bölcsessége fölötté van ellenségei gyűlöletének.

Dávid azon elmélkedik, hogy miért van ilyen fontos szerepe az embernek? A csillagok a hold az univerzum, méretben, kiterjedésben nagyságban jóval meghaladja az embert. Mégis Isten az összes teremtményt az emberi gondviselő kormányzás alá rendelte úgy, hogy Magánál alig tette kisebbé!²

A teremtés célja Isten dicsőségének hirdetése, bemutatása.

¹ Az evolúció fajtái:

² A zsidó levél egyik kijelentésében a rabbinikus exegézis mintáját követve, Pál Jézus Krisztusra vonatkoztatja ezt az igeverset. (Zsid 2,7-9)

I, Isten a Teremtő

*Én alkotám a földet, és az embert rajta én teremtém, én terjesztém ki kezeimmel az eget,
és minden seregüket én állatám elő Ézs 45,12*

Bev:

Ebben az igében, maga Isten tesz bizonyoságot arról, hogy a teremtés az Ő műve. Legyen szó akár a földről, akár az égről vagy magáról az emberről, mindent Isten alkotott. Ezt a kijelentést, csak hit által érthetjük meg. (Zsid 11,3) A hit az egyetlen dolog amely révén beleláthatunk ebbe a hittitokba. A tudományt sokáig összeegyeztethetetlennek tartották a Biblia kijelentéseivel és kifejezésmódjával. Azonban ma már a tudomány több területén is bebizonyosodott, hogy bár a Biblia, nem természettudományos kézikönyv a leírtak nagy része igazolható. A többi terület még a tudomány számára is feltáratlan terület!

Vannak azonban olyan területek, mint pl. a teremtés ahol komoly ideológiai ellentétek feszülnek egymásnak. Egyfelől az evolucionizmus, másrészt másfelől a liberális bibliakritika amely csupán mondaszerű leírást látja az eseményeknek

A teremtés dogmájának bizonyítéka nem a Biblia egyetlen részében van leírva, hanem mindenütt megtalálható Isten Igéjében. Nemcsak néhány kétesen magyarázható igéket tartalmaz, hanem sok egyértelmű kijelentést, amelyek a világ teremtéséről úgy beszélnek, mint történelmi tényről.

A legfontosabb igék és igeszakaszok.

1Móz. 1,1-1Móz. 11,32. **1Móz.** 12,1-1Móz. 50,26: 12,1-5; 14,19-22; 18, 27; 20,3-7; 23,3-20; 25,7 **2Móz.**: 1,1-7; 16,1-36; 31, 14-17; 34,21; 35,2-3, **3Móz.**: 11,46; 17,11-14, **4Móz.**: 13,21-29; 33,39, **5Móz.**: 4,32; 5,12-14; 9,2; 17,2-3; 31,1; 32,4-6.15.18, **2Kir.**: 19,15 **1Krón.**: 1,1; 16,26, **2Krón.**: 2,11, **Neh.**: 9,6, **Jób:** 4,17; 5,9; 6,16; 9,9; 10,8-14; 20,4; 22,15-16; 25,4; 26,7-8,10,13; 28,4.24-28; 30,15.18; 31,15.40; 32,22; 33,4-6; 34,13-15.19; 35,10-12; 36,3; 38,4.9; 40,19; 41; 42,16, **Zsolt.**: 8,1-10; 19,1-6; 24,1-2; 29,10; 33,4-9.15; 35,4-9; 74,17; 76,5; 78,69; 83,11-13.48; 85,12; 86,8-10; 89,12.48; 90,2-10; 93,2; 94,2.9; 95,4-6; 96,5; 100,3.26-27; 102,26-27; 103,14.22; 104,19.24; 105,1-2.23-24.27; 106,2.22; 115,15-16; 116,5; 119,73.90-91; 120,3; 121,2; 124,8; 134,3; 136,5-9; 139,13-14; 145,9-10; 146,4.6; 147,4-18; 148,5-6; 149,2, **Péld.**: 3,19-20; 8,22-26; 14,26.31; 17,5, **Préd.**: 3,11; 7,14.20; 8,1-15; 12,1, **Ézs.**: 11,6-9; 17,7; 22,11; 24,1-7.17-20; 25,8-9; 27,11; 29,16; 35; 37,16; 40,21.26; 42,5; 43,1-7.10.15.21; 44,2.21.24; 45,7-18; 51,3.9.12-13; 54,5.9; 65,17-20.22-25; 66,2.22, **Jer.**: 1,5; 10,10-16; 32,17; 51,15.19, **Ez.**: 1,1; 1,22-25; 10,1; 14,14-20; 23,15; 28,12-19; 29,3.9; 31,9.16.18; 36,35, **Hós.**: 6,7; 8,14, **Jóel:** 2,3, **Ám.**: 4,13; 5,8, **Mik.**: 4,10; 5,6, **Hab.**: 1,12, **Zak.**: 12,1, **Mal.**: 2,10,, **Máté:** 13,24-30.35; 17,2; 19,4-8; 23,25.35; 24,37-39, **Mk.**: 10,6-8; 13,19; 16,15, **Luk.**: 2,9; 3,36-38; 11,40.50-51; 17,26-27, **Ján.**: 1,1-3.10; 11,33; 17,5.24, **ApCsel.**: 3,21; 4,24; 14,15.17; 17,24.29; 19,26, **Róm.**: 1,20-25; 4,17; 5,12-15; 6,23; 8,19-22.39, **1Kor.**: 8,6; 11,8-9; 12,24; 15,20-23.26.45.51, **2Kor.**: 4,6; 5,1-10; 11,3, **Gal.**: 6,15-16, **Ef.**: 1,4; 2,10.24; 3,9-10, **Kol.**: 1,15-17.23; 3,10, **1Tim.**: 2,13-14, **2Tim.**: 1,10, **Zsid.**: 1,2-3.10-12; 2,9.14; 3,4; 4,3-4.9.13; 9,11.22.26; 10,5; 11,3-7; 12,24.27; 13,25-27, **Jak.**: 1,18; 3,9, **1Pt.**: 1,10.20; 3,20; 4,19, **2Pt.**: 2,4-5; 3,4-8.10-13, **1Jn.**: 3,12, **Júd.**: 6.11.14-15, **Jel.**: 2,7; 3,14; 4,11; 5,13; 8,9; 10,6; 12,9.14-15; 13,8; 14,7; 17,8; 20,2; 21,1-6.23.25; 22,1-3.5

Ezekből kiderül, hogy Isten hatalmas és végtelen, felette van a teremtettségnek és telve van bölcsességgel. Szuverén és céltudatos Isten akinek terve és akarata a bűneset ellenére is célhoz ér.

A teremtés leírásának magyarázatában több elterjedt irányzat van.

a, Az első irányzat szerint – főleg a liberális teológia képviseli - a Teremtés könyvének első 11 fejezetét allegorikusan, vagy mitologikusan kell értelmezni. Számukra a teremtés leírása nem valóságos esemény, még ha némelyek hisznek az Isteni teremtésben. Teljesen másképp értelmezik a bűnbeesést, özönvizet és a népek szétszórását.

b, A második irányzat szerint az egyes teremtési napok egy hosszabb korszaknak felelnek meg. Nem feltétlenül, de egy ezen belüli csoportosulás így próbálja összeegyeztetni a több milliárd éves kőzeteket, geológiai korokat.

c, A harmadik irányzat szerint hosszú időszak telt el a Genézis 1:1-2 első teremtése, között, mivel ide helyezik a Sátán bukását. Ez szintén magyarázza elméletük szerint a geológiai időintervallumokat, valamint egy pre-ádami teremtettség meglétét aminek pusztulása igazolná a démonok keletkezését.

d, A negyedik irányzat szerint az evolúció összeegyeztethető a teremtéstörténettel. Ehhez a teológiához csatlakozott a római egyház is. Sőt egyes konferenciákon elvetették a teremtéstörténetet és csak az evolúciós tanokat fogadták el.³ A pápák nyilatkozata viszont nem egységes.⁴

e, Az ötödik irányzat pedig vallja a hatnapos teremtéstörténetet és szó szerint veszi a bűnesetet is, még ha mindenre pontos választ nem is tud adni. Ez az irányzat a hit kategóriájába és Isten ígéjének feltétel nélküli elfogadására épül. A fundamentális-konzervatív teológusok jó része ebbe a csoportba tartozik, még ha látásbeli eltérések itt is vannak!

Általában ezek a leginkább elterjedtebb irányzatok azonban találkozunk összefonódásokkal is attól, függően, hogy milyen ideológiai-vallási háttérből érkezik valaki!

1, A kezdet

Kezdetben teremté Isten az eget és a földet. A föld pedig kietlen és pusztta vala, és sötétség vala a mélység színén, és az Isten Lelke lebeg vala a vizek felett. 1Móz 1:1-2

A Biblia a teremtéstörténettel kezdődik. Nem győzködni akarja az embert, hogy létezik-e Isten hanem tényként közli, miszerint Ő létezik!

Ez az ige egyebekben cáfolja azt, hogy:

- Politeizmus állna a teremtés mögött
- Eleve meglévő örök anyagból készült volna a teremtett világ.
- Isteni hatalmak harcainak eredménye a teremtés
- Véletlenek sorozata hozta létre a látható dolgokat (Evolúció)
- A teremtő és a teremtmény nem független egymástól (antipantheizmus)
- Az ateizmus tartható ideológia volna

³ Pl. a 2009-es Vatikáni konferencia. Kreacionista teológusokat meg sem hívtak!

⁴ XVI. Benedek pápa szerint az evolúció nem bizonyítható, míg II. János Pál pápa szerint az evolúció több mint hipotézis! Forrás: <http://www.mult-kor.hu/cikk.php?id=17202&print=1> és

Legendák-Mítoszok ⁵	Szentírás kijelentése
Az istenekről szólnak (ritkán félisteni hősről). Ők is születnek, egymással harcolnak. Mind természeti erők vagy jelenségek megszemélyesítői; a világ szakrális, az égitestek sorshatalmak. A világ részei. A világ egy részét a többiből vagy egymás feldarabolt testéből alkotják meg.	Isten csak egy van, aki nem e világ része (szent), attól függetlenül létezik, pusztá szavával hívott létre minden más létezőt. A világ önmagában nem szakrális, az égitestek csak fizikai tárgyak, nem sorshatalmak. Isten nem szeszélyes, hanem igazságos és szerető.
Az emberek az istenek rabszolgái, játékszerei, halandók. Minden tudást, mesterséget, művészetet az istenektől kell lopniuk vagy kérniük. Csak az uralkodók az istenek képmásai, akik szövetséget csak egyes hősökkel kötnek.	Minden ember Isten képe és hasonlatosságára lett teremtve, nem halandónak (Istentől függve örök életűnek) és kreatívnak (mesterségek, művészet, kultúra). Isten egy néppel és azon keresztül mindegyikkel köt szövetséget.

A görög filozófia a világ magyarázatát az anyag örökkévalóságát magában foglaló dualizmusban, kereste, a keresztyén egyház a kezdetektől tanította a teremtés *ex nihilo* és Isten szabad akaratából megvalósuló tantételét. Ez a tantétel megtalálható Jusztinosz mártírnál, Irenaeusnál, Tertullianusnál, Alexandriai Kelemennél és másoknál. Theophilus volt az első egyházatyja, aki szerint a teremtés napjai szó szerint vett napok voltak. Ezen a nézeten volt Irenaeus, és Tertullianus is.

A kezdetben szó a héberben a ראשית (*ré'sít*). Messiáshívő rabbik itt egyértelműen a Messiásra találnak utalást. Itt tehát nem az időre hanem egy személyre a „Kezdetre” történik utalás. Erre utalnak a következő kijelentések is amelyek alátámasztják ezt az állítást.⁶

*Én vagyok az Alfa és az Omega, **kezdet és vég**, ezt mondja az Úr, aki van és aki vala és aki eljövendő, a Mindenható. Jel 1:8*

*A laodiceabeli gyülekezet angyalának is írta meg: Ezt mondja az Ámen, a hű és igaz bizonyosság, **az Isten teremtésének kezdete**: Jel 3:14*

*És Ő a feje a testnek, az egyháznak: **aki a kezdet**, elsőszülött a halottak közül; hogy mindenekben Ő legyen az első; Kol 1:18*

Mivel Krisztusban az idő és a teremttség összekapcsolódik ezért elfogadható, mind a személyre, mind az időre történő hivatkozás Ezt szokták az idő kezdetének is nevezni de biztos dátum nem állapítható meg arra nézve, hogy mikor is történt a teremtés.⁷ Ha a nemzetségtáblázatokat nézzük akkor a teremtés mintegy 6000 éve történt ha a 6 napos ciklussal számolunk. Egy másik irányzat a napokat 1000 éves korszakként értelmezi így kb. 10000 éves földi évvel számolhatunk, Mindkét állítás azonban határozottan cáfolja a több milliárdos időintervallumot és egy relatíve rövidebb időszakot 6-10 ezer évet tart elfogadhatónak. A teremtés előtt viszont nem létezett idő, mivel a világ nem az időben, hanem inkább az idővel együtt jött létre.

A héberben ha a *jom* (nap) előtt számnév áll akkor egyetlen esetben sem fordul elő másfajta értelme, mint egy 24 órás időtartam. A bibliai héber nyelvben vannak szavak, amelyek hosszú vagy meghatározatlan időtartamok jelölésére használatosak (pl. *ólám* vagy *qedem*), de 1Mózes 1-ben e szavak egyike sem szerepel. Igeileg a 6 nap az elfogadható, mivel Isten is erre hivatkozik a Tízparancsolat adásakor.⁸

⁵ Forrás: www.apologia.hu

⁶ Az itt használt ógörög ἀρχή (*arkhé*) kifejezés ugyanaz a szó, mint a héber ראשית (*ré'sít*) szó származik!

⁷ A nap héber kifejezése a יום (*jôm*). Előfordul az igében 24 órás napként, de hosszabb időszakként is.

⁸ A másik vélemény alapigéje a következő: *Mert ezer esztendő annyi előtted, mint a tegnapi nap*, Zsolt 90:4

Ugyanarra a ciklusra állítja be az embert, mint amit Ő tett a teremtéskor. Hatnapos kreáció után hetedik napon pihenés.(2Móz 20,11)

Szintén ezt erősíti meg a „*lett este és reggel*” formula is az első fejezet leírása szerint.

A szellemvilág teremtése

A szellemvilág megelőzte a földi anyagi világ teremtését.(Neh 9:6, Zsolt 33:6) Isten előbb a láthatatlan szférát töltötte meg teremtményekkel akiknek az Isten imádata és királyságának kormányzása, vezetése volt a feladata. Tökéletesnek lett teremtve!

A szellemvilág lakói jelen voltak a látható világ megteremtésekor;(Jób 38:4-7)! A Biblia az angyalokat Isten fiainak is nevezi;(1 Mózes 6:4, Jób 1:6). A teremtés tehát a szellemvilág teremtésével kezdődött és a nem látható világot Isten szellemi lények sokaságával töltötte meg. Elnevezéseik, rangjaik változóak és változatosak.

Az eredeti szöveg szerint az egek kifejezés többesszámban van;(hasammajim). Emiatt van szó az Igében egek egeiről;(Pl. 5 Mózes 10:14, 1 Kir 8:27, Zsolt 68:34... stb.). Ez alapján az ige alapján és a 2 Korinthus 12:2 kijelentése szerint az egek száma a Szentírás szerint három. Van az ún. látható égboltozat amely szabad szemmel is látható, a következő a 2. ég amely tulajdonképpen a szellemi konfliktusok legfőbb szintere;(természetesen a földön is van ilyen jellegű harc), a 3. pedig maga a paradicsom vagyis az Isten királyi székhelye. A szellemvilágot vagyis azt a területet amelyet természetes érzékszerveinkkel nem tudunk felfogni hagyományosan két királyságra szokták felosztani. Az egyik az Isten királysága a másik a sátán királysága;(Pl. Mt 3:2 és Mt 12:26,...stb)! Azt is látni kell, hogy itt nem egyenlő erők küzdelméről van szó mint ahogy ezt egyes vallások vagy keresztény irányzatok tanítják, hanem két egyenlőtlen erő küzdelméről van szó! Mindkét királyságnak van uralkodója, működési elvük hasonló, de céljaik és eszközeik eltérőek.

A Biblia tiltja, hogy az ember a szellemvilággal az egy Élő Istenen kívül kapcsolatot tartson fent. A szellemvilággal való kapcsolattartás csak Istentől eredhet aki az angyalokat irányítja és uralma alatt tartja! Minden más önkényes beavatkozás a szellemvilágba negatív erők forrásaival kapcsolja össze az embert és ezek következményei az enyhébbtől a katasztrófálisabb kimenetelig vezethet. Már az Ósz.-ben tilos volt az izraelitáknak a kánaáni népek kultuszai és szokásait követni. Erről számos ige beszél;(3Móz 19:31, 20:6, 5Móz 13:1-6,...stb). Érdekes módon szimbolikusan megjelennek a csillagokkal való kijelentések a negatív szellemvilággal kapcsolatban ami alapját képezi az asztrológiának.

Az 5 Mózes 4:19 egy titkot árul el: a csillagok olyan szellemi lényeket jelez akik a népek, nemzetek felett állnak. A zsidók azért sem borulhatnak le vagyis azért nem imádhadják őket mert ezzel a népek feletti szellemiségeknek szolgálnak ki magukat. Ezt nevezi a biblia szellemi paráznaságnak! Szintén csillagoknak nevezi az ige az Isten oldalán álló angyalokat is pl. Debóra énekében azt olvassuk, hogy a földi győzelmet a szellemvilágban bekövetkező győzelem előzött meg;(Bír 5:20).

Az Úsz.-ség szintén megerősíti az Ósz.-ben adott kijelentéseket. A Kol 2:18-ban szereplő figyelmeztetés szintén angyalokkal való tartózkodásra int! Itt az eredeti szöveg az angyalok vallásos imádatát tiszteletét jelenti! Ezekkel a lényekkel való tudatos kapcsolattartás teljesen igeellenes.

2, A teremtés és a Szentháromság-Isten

És monda Isten: Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra; és uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, a barmokon, mind az egész földön, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon. (1Móz 1,26)

A teremtés művében a Szentháromság Isten összehangolt munkája figyelhető meg. Az idézett igében lévő többesszám, itt Isten hármasságára utal és nem az angyalokkal való diskurzusra. Világosan kiderül a szövegösszefüggésből, hogy nem angyalok hanem Isten képére lett teremtve az ember! Hasonlóan a bűneset után is az Isteni-Háromság kommunikációja figyelhető meg. (1Móz 3,22). Egyértelmű, hogy a nem bukott angyalok elképzelni sem tudták mi a bűn hát még a különbségtétel az erkölcsi jó és rossz között!

Az 1Móz 1,1-ben szereplő Isten szó héber kifejezése az **Elohim** ami szintén többesszámú nyelvtani alak. Ráadásul a név után ige nyelvtani alakja egyes számú ezért ez a politeizmust is cáfolja!

Mivel a Szentháromság doktrínája rejtett dolog volt az Ósz.-ben ezért a teljes Írás fényében kell kimutatni az Atya-Fiú-Szent Szellem összehangolt alkotói munkáját.

Minden dolog azonnal az Atyából származik a Fiún keresztül és Szent Szellemben történik. Általánosságban mondható, hogy a *létezés* az Atyából, a *gondolat*, vagy az *elképzelés* a Fiúból, míg az élet a Szellemből származik. Néhány ige ezzel kapcsolatban.

a, A teremtésben az Úr-Isten volt a nagy tervező

Mert így szól az Úr, aki az eget teremté; Ő az Isten, aki alkotá a földet és teremté azt és megerősíté; nem hiába teremté azt, hanem lakásul alkotá: Én vagyok az Úr és több nincsen! Ézs 45:18

Isten tervében a föld otthonként, lakásként lett megteremtve. Isten időknél előtte ezt tervezte el.

b, a Szellem mint életadó

A föld pedig kietlen és puszta vala, és sötétség vala a mélység színén, és az Isten Lelke lebeg vala a vizek felett. 1Móz 1,2

Az Istennek lelke teremtett engem, és a Mindenhatónak lehelete adott nekem életet. Jób 33:4

Itt egy héber kifejezés szerepel mely szerint a Szent Szellem úgy lebegett a vizek fölött mint egy kiterjesztett szárnyú sas amely életet ad és védelmez

c, A kivitelező, mint kézműves a Fiú Jézus Krisztus

Mellette valék mint kézműves, és gyönyörűsége valék mindennap, játszva öelötte minden időben. (Péld 8,30)

Mert Ő benne teremtett minden, ami van a mennyekben és a földön, láthatók és láthatatlanok, akár királyi székek, akár uraságok, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok; mindenek Ő általa és Ő reá nézve teremtettek. (Kol 1,16)

Akit tett mindennek örökösévé, aki által a világot is teremtette. (Zsid 1,2)

Minden ő általa lett és nála nélkül semmi sem lett, ami lett. (Jn 1,3)

Pál apostol pedig így foglalja össze a teremtéssel kapcsolatos Isteni tevékenységeket.

Mert ha vannak is úgynevezett istenek, akár az égben, akár a földön, aminthogy van sok isten és sok úr; mindazonáltal nekünk egy Istenünk van, az Atya, akitől van a mindenség, mi is őbenne, és egy Urunk, a Jézus Krisztus, aki által van a mindenség, mi is őáltala.(1Kor 8,5-6)

3, Elválasztás és benépesítés

Itt is csodálatos rendezettség és tervszerűség figyelhető meg. Isten előbb az életkörülmények feltételeit teremti meg majd benépesíti azokat. Ezért a teremtést fel lehet osztani 2X3 napra és egy hetedik ún. nyugalomnapra.

Tehát az első három nap az elválasztás napja amikor Isten az élettér-lakóhely megteremtését teszi, majd a második három nap amikor betölti-megtölti azokat élőlényekkel, tárgyakkal. A párhuzam tehát így foglalható össze

Elválasztás napjai	Betöltés napjai
<p style="text-align: center;">ELSŐ NAP</p> <p>Akkor ezt mondta Isten: Legyen világosság! És lett világosság. Látta Isten, hogy a világosság jó, elválasztotta tehát Isten a <u>világosságot a sötétségtől</u>. És elnevezte Isten a világosságot <u>nappalnak</u>, a sötétséget pedig <u>éjszakának</u> nevezte. Így lett este, és lett reggel: első nap. 1Móz 1,3-5</p>	<p style="text-align: center;">NEGYEDIK NAP</p> <p>Azután ezt mondta Isten: <u>Legyenek világító testek</u> az égbolton, hogy elválasszák a nappalt az éjszakától, és meghatározó jelei legyenek az ünnepeknek, a napoknak és az esztendőknak. Legyenek ezek világító testek az égbolton, hogy világítsanak a földre. És úgy történt. <u>Megalkotta Isten a két nagy világító testet</u>: a nagyobbik világító testet, hogy uralkodjék nappal, és a kisebbik világító testet, hogy uralkodjék éjszaka; meg a csillagokat. Az égboltra helyezte őket Isten, hogy világítsanak a földre, és <u>uralkodjanak nappal</u> meg éjszaka, és <u>elválasszák a világosságot a sötétségtől</u>. És látta Isten, hogy ez jó. Így lett este, és lett reggel: negyedik nap. 1Móz 1:14-19</p>
<p style="text-align: center;">MÁSODIK NAP</p> <p>Azután ezt mondta Isten: Legyen <u>boltozat a vizek között</u>, hogy elválassza egymástól a vizeket. Megalkotta tehát Isten a boltozatot, és elválasztotta a <u>boltozat alatt levő vizeket a boltozat felett levő vizektől</u>. És úgy történt. Azután elnevezte Isten a boltozatot égnek. Így lett este, és lett reggel: második nap. 1Móz 1:6-8</p>	<p style="text-align: center;">ÖTÖDIK NAP</p> <p>Azután ezt mondta Isten: <u>Pezsdüljenek a vizek élőlények nyüzsgésétől, és repdessenek madarak a föld felett</u>, az égbolt alatt. És megteremtette Isten a nagy víziállatokat, a vizekben <u>nyüzsgő különféle fajta úszó élőlényeket</u>, és a különféle fajta madarakat. És látta Isten, hogy ez jó. Azután megáldotta őket Isten: Szaporodjatok, sokasodjatok, és töltsétek meg a tenger vizét; a madár is sokasodjék a földön! Így lett este, és lett reggel: ötödik nap. 1:20-23</p>
<p style="text-align: center;">HARMADIK NAP</p> <p>Azután ezt mondta Isten: Gyűljenek össze az ég alatt levő vizek egy helyre, hogy <u>láthatóvá válják a száraz</u>. És úgy történt. Azután elnevezte Isten a szárazat földnek, az összegyűlt vizeket pedig tengernek nevezte. És látta Isten, hogy ez jó. Azután ezt mondta Isten: <u>Növesszen a föld növényeket</u>: fűvet, amely magvakat hoz, gyümölcsfát, amely fajtájának megfelelő gyümölcsöt terem, amelyben magva lesz a földön. És úgy történt. Hajtott tehát a föld növényeket: fűvet, amely fajtájának megfelelő magvakat hoz, és gyümölcsstermő fát, amelynek ugyancsak fajtájának megfelelő magva van. És látta Isten, hogy ez jó. Így lett este, és lett reggel: harmadik nap. 1Móz 1:9-13</p>	<p style="text-align: center;">HATODIK NAP</p> <p>Azután ezt mondta Isten: Hozzon létre a föld <u>különféle fajta élőlényeket</u>: különféle fajta barmokat, csúszómászókat és egyéb földi állatokat. És úgy történt. Megalkotta Isten a <u>különféle fajta földi állatokat</u>, a különféle fajta barmokat, meg a föld mindenféle csúszómászóját. És látta Isten, hogy ez jó. Akkor ezt mondta Isten: <u>Alkossunk embert</u> a képmásunkra, hozzánk hasonlóvá: uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon, az egész földön és mindenben, ami a földön csúszik-mászik. <u>Megteremtette Isten az embert</u> a maga képmására, Isten képmására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket. Isten megáldotta őket és ezt mondta nekik Isten: Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be és hódítsátok meg a földet. Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és a földön mozgó minden élőlényen! Azután ezt mondta Isten: Nektek adok az egész föld színén minden maghozó növényt, és minden fát, amelynek maghozó gyümölcse van: mindez legyen a ti eledeletek. Minden földi állatnak, az ég minden madarának és minden földi csúszómászónak pedig, amelyben élet van, eledelül adok minden zöld növényt. És úgy történt. És látta Isten, hogy minden, amit alkotott, igen jó. Így lett este, és lett reggel: hatodik nap. 1Móz 1:24-31</p>
<p style="text-align: center;">HETEDIK NAP</p> <p>Így készült el a menny és a föld és minden seregük. A hetedik napra elkészült Isten a maga munkájával, amelyet alkotott, és megpihent [szombat] a hetedik napon egész alkotó munkája után. Azután megáldotta és megszentelte Isten a hetedik napot, mivel azon pihent meg Isten egész teremtő és alkotó munkája után. 1Móz 2:1-3</p>	

Összefoglalva:

1. nap Világosság és sötétség.
2. nap Felső és alsó vizek (légkör).
3. nap Vizek és szárazföld a növényekkel.
4. nap Csillagok és bolygók.
5. nap Halak és madarak.
6. nap Állatok és az ember.
7. nap Megáldott, megszentelt nyugalomnap (*sabbát*).

Az első nap. A világosság az első napon teremtett, s így jött létre a nappal és az éjszaka. Mivel a nap csak a negyedik napon teremtett ezért sokáig nehezen fogadták el a Biblia szavát de ma már a tudomány is igazolta, hogy a fény nem a Napból kisugárzó szubsztancia, hanem energizált elektronok által gerjesztett éteri hullámokból áll.⁹ Sokak szerint itt a világosságot Isten dicsősége sugározta ki a Szent Szellem által! (1Jn 1,5)

A rabbik egy része pedig azt tanítja, hogy meg lett teremtve a nap és a hold is csak a negyedik napon lettek az égboltra helyezve!

Az egyes napok amelyek következnek „és lőn este és lőn reggel” szavakkal fejeződnek be.

A második nap. A második nap szintén elválasztás történt. A boltozat által elkülönültek a vizek amelyek addig összefüggő réteget alkottak. Isten ezt égnek nevezte el.

A harmadik nap. Ismét egy elválasztási aktusról olvashatunk. Most tenger és a szárazföld kialakítása kerül sorra. Az „*elnevezte*” kifejezés a héber szóhasználatban magában hordta az elnevező korlátlan uralmát, hatalmát, védelmét, gondoskodását is az elnevezett fölött. Isten tehát teljhatalmú ura a „tengerbe terelt” vizeknek, korlátlan hatalma van fölötté, de ez a gondoskodást is magában foglalja. Megjelennek a növényvilág fajtái. Három csoport van a héber szövegben. Virágtalan növények (*deshe*), gyenge és maghozó fű (*ésebh*), valamint a gyümölcsstermő fák (*éts peri*).

Érdeemes megemlíteni, hogy Isten mindegyiket a maga neme szerint teremtette tehát nem egymásból fejlődtek ki!

A negyedik nap. A Nap, a Hold és a csillagok teremtése következett amelynek több célja volt. Elválasztani a nappalt az éjszakától, jelként szolgálni az élet folyamatos ciklikusságához és világítótestként szolgálni a föld számára. Ezeket a már elválasztott égboltra helyezte Isten.

Az ötödik nap. Isten benépesíti a levegőt és a vizeket. Ezek is nemük szerint lettek megteremtve. Változatos ahogyan a Biblia fogalmaz, pezsdüljenek, repdessenek nyüzsögjenek az állatok.

A hatodik nap. A teremtés csúcsához érkeztünk. Isten megteremti a szárazföldi állatokat és az embert a teremtés koronáját. Az állatok teremtésével kapcsolatban is azt olvassuk, hogy „*hazzon a föld*”, ami arra utal, hogy nem fejlődés útján hanem teremtési munka által jöttek létre. Itt is szerepel a saját különálló nem kifejezése. (Az ember teremtése egy következő pont témája lesz!)

A hetedik nap. Isten megpihenése a hetedik napon történt. Az alkotó gyönyörködött a teremtésben és kijelentette, hogy minden a mit teremtett vala, ímé igen jó”. Azért örül Isten a teremtésének, mert látja benne dicsőséges tökéletességeinek visszatükröződését.

A végeredmény

És látá Isten, hogy minden amit teremtett vala, ímé igen jó. És lőn este és lőn reggel, hatodik nap 1Móz 1,31

⁹ <http://www.freeweb.hu/hmika/Lexikon/Html/Feny.htm>

Észrevétel 1 (Exkurgus)

A liberális teológia a második fejezet leírásában eltérő teremtéstörténetet vél felfedezni. Az első történetet szerintük egy Elohista szerző míg a másikat egy Jahvista szerző készítette. Mivel a kettő nincs összhangban, hanem egyes pontokon eltérnek. Ez azonban totális félreértése a második fejezetnek. A második fejezet ugyanis nem teremtéstörténet! A második fejezet az ember történetének leírásával indul majd elrendezi a célnak megfelelő részeket, és csak azt ismétli meg részletezve, ami az előző fejezetben kronológiai sorrend nélkül hangzott el, úgy ahogy a szerző (Mózes) célkitűzésének megfelel!

Észrevétel 2 (Exkurgus)

A teremtés leírásnál érdekesnek tűnik, hogy Mózes mennyire szakít a korabeli népek értelmezésével a teremtést és a teremtményeket illetően. Teljesen új módon mutatja be a teremtést és a Teremtőt. Nyilvánvaló, hogy ezzel a szándéka nem volt más, mint Izrael népét az Írások által megvédeni a külső pogány befolyásoktól. Több kijelentése és értelmezése ennek a leírásnak a tudomány fényében is megérthető, illetve születik rá magyarázat, (biológia, kémia, földtan...stb.), Mivel a középkorban a természettudományok nem rendelkeztek elég ismerettel, ezért inkább spekulatív-filozófiai magyarázatok születtek.

Néhány korabeli világkép és a teremtés összehasonlítása.

a Mózes leírásában Isten Isten a teremtmény teremtmény. A környező népek kultúrájában a teremtményekből csináltak isten(ek)et. vagyis bálványokat. A biblia hatálytalanítja ezeket az eltorzult dolgokat és a helyes irányba tereli a gondolkodásmódot.

b, A Nap a csillagok és a Hold esetében is jól kidomborodik ez, hiszen mind Egyiptomban, mind Háránban ahonnan Abrám is elindult hivatalos „állami” Hold-kultusz folyt, csillagimádattal, csillagjóslással együtt.(5Móz 4,19) Sajnos később Izrael is beleesett ebbe a bűnbe.(Ez 8,16) Ugyan a Nap nem „isten”, de lehet Istennek a szimbóluma.(Jel 1,16) A Biblia szerint a nap és hold egyik feladata, Isten dicsőítése.(Zsolt 148,3)

c, Az ókori világban a víz, az ósóceán félelmetes „istennő” (pl. Mezopotámiában „Tiamat”), de a Bibliában életadó közeg csupán.

d,Ezenkívül tisztelték az egyes állatokat is istenként, országoként eltérő módon, de Isten emberei minden korban ellenálltak annak, hogy ezt tanítsák Isten kijelentésével szemben. Mózes bizonyossága hiteles és korában forradalmi üzenet volt.

4, Hogyan teremtett Isten?

A teremtés módjára nézve minden részletet nem közöl a Biblia. Viszont több olyan ige is van amely ebbe a folyamatba, eseményekbe ad egy kis betekintést. A legpontosabban talán az ember teremtése kerül megvilágításra de ennek is mély oka van. A kijelentésajándékok segíthetnek több területen is a mélyebb értelmezéshez, megértéshez.

Bibliai fogalmak „teremteni” jelentéssel. A teremtés történetében, három kifejezés szerepel, nevezetesen a *bara*, *ásah* és *yatsar*, amelyeket a Biblia felváltva használ 1Móz 26-27, és 2,7.

Az első szó a **בַּרָא** (*bara*) Ennek eredeti jelentése széthasítani, kettévágni, származékosabb értelemben létrehozni, megalkotni és megújítani. Ezenkívül a gondviselés munkáinak leírására is használja az ige.(pl. Ézs 45:7; Jer 31:22)

A megkülönböztető jellegét az adja a másik kettővel szemben, hogy ez mindig az Isteni és nem az emberi alkotásra használatos kifejezés.

Az **עָשָׂה** (**ásáh**) szó általánosabb megfogalmazás jelentése: csinálni, készíteni, előállítani, vagy kiformálni.

A **יָצַר** (**jácar**) szó megkülönböztetettebb jelentése a kiformálni az előzetesen létező anyagból, ezért használják például a fazekas munkájának a leírására is.

a, A teremtés Isten akarata volt

Méltó vagy Uram, hogy végy dicsőséget és tisztességet és erőt; mert te teremtettél mindent, és a te akaratodért vannak és teremtettek. (Jel 4,11)

A teremtés Isten akarata és örök elhatározása volt. Isten olyan személy aki maga a szeretet és ezt a szeretetet szerette volna megosztani másokkal. A mennyei presbitérium is azért magasztalja Istent, mert Ő a Teremtő.

A teremtés és az élet létrehozása Isten szívében időknél előtte megszületett. Már ekkor elhatározta, hogy az elbukott embereket fiaivá fogadja.(Ef 1,3)

b, A nem láthatókból állította elő a láthatóakat

Hit által értjük meg, hogy a világ Isten beszéde által teremtett, hogy ami látható, a láthatatlanból állott elő. (Zsid 11,3)

A teremtés megértésének alapvető feltétele a hit. Vagyis nem az intellektus, mert az korlátozott abból a szempontból, hogy mindent sem megérteni sem megmagyarázni nem tud. A hit viszont igaznak fogadja el Isten kijelentéseit. A hit általi megértés a szívben lévő értelmet jelenti. Erre utal a görög kifejezés is a *νοεω* (noeó) ami a *νοῦς* (núsz) szív, szellem értelme / felfogóképessége / gondolkodási képessége¹⁰

c, Isten, szava által teremtett

Az Úr szavára lettek az egek, és szájának leheletére minden seregük. (Zsolt 33,6)

Isten beszédében teremtő erő van. Amikor Ő valamit kiküld a beszédével az sohasem tér vissza üresen. Bármilyen amire ki lett küldve annak munkáját elvégzi. (Esa 55,11)

Ez a beszéd ha Isten Szellemével van közvetítve akkor hitet hoz létre az ember szívében. Így válik lehetővé az újjászületés, amely már az új teremtés része.(Rm 10,17) Jézus Krisztus aki a Testté lett Ige (Szó), ugyanezzel a teremtő erővel szólt amikor a leprást helyreállította a csonkábonkákat éppé tette. (Lk 5,13; Mt 15,31)

¹⁰ Biblia Felfedező 2.3 (Zsidó Miklós, 2009.) 3539 és 3563 sz. görög szó magyarázata

Amikor Jézus Krisztus szólt akkor a hullámok lecsillapodtak a gonosz erők elhagyták az ember, a halottak feltámadtak. Azért történt, mert Isten Beszéde lett benne testté! Ezért tudja mai megeleveníti azokat kik hisznek az Ő beszédében!

d, A Fiú-Isten által teremtett

A világban volt és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt. (Ján 1,10)

Minden ő általa lett és nála nélkül semmi sem lett, ami lett. (Ján 1,3)

Akit tett mindennek örökösévé, aki által a világot is teremtette, (Zsid 1,2)

A teremtés művében a Fiúnak döntő szerepe volt. Több ige is arról tesz tanúságot, hogy aktív szerepe volt abban, hogy a teremtés műve létrejöjjön. Nincs olyan dolog, mondja János apostol, aminek a teremtése ne kötődne az Ő személyéhez. Minden biztonnal ebben az összefüggésben, már Isten előre látva a bukást Krisztus önkéntes áldozatát is figyelembe vette. (1Pét 1,20; Ef 1,4)

Ez a tény pedig világosan igazolja, hogy Jézus Krisztus maga is Isten aki teremtő képességekkel rendelkezik.

A példabeszédek könyvének nyolcadik fejezetében, mint Bölcsesség szerepel ahogy részt vett az Atya mellett a világ létrehozásában.

Krisztus a váltságművével megkezdte az ember majd pedig a világ rehabilitációját. Amikor idők teljessége betelik akkor lesz teljessé ez a munkája. Mivel Ő lesz az uralkodó ezért örökösnek írja le Őt a Biblia. Ebből az örökségből a megváltottak is részesednek de nem egyforma mértékben.(Gal 3,29)

e, Isteni erő által

Ő teremtette a földet az ő erejével, ő alkotta a világot az ő bölcsességével, és ő terjesztette ki az egeket az ő értelmével. (Jer 10,12)

Ah, ah, Uram Isten! Íme te teremtetted a mennyet és földet a te nagy hatalmaddal és a te kiterjesztett karoddal, és semmi sincs lehetetlen előtted! (Jer 32,17)

Isten ereje és hatalma szintén megnyilvánult a teremtésben. Jeremiás próféta éppen a teremtésre tekintve jelenti ki, hogy Isten számára nincs lehetetlen. Isten mindenhatósága és természetfelettsége összehasonlíthatatlan az alkotásaival. Isten ereje

f, Isteni bölcsesség által

Mily számtalanok a te műveid, Uram! Mindazokat bölcsen alkottad meg, és betelt a föld a te gazdagságoddal. (Zsolt 104,24)

Az Úr bölcsességgel fundálta a földet, erősítette az eget értelemmel. (Péld 3,19)

Végül jól látható, hogy Isten végtelen bölcsessége húzódik meg a teremtésben. Mindennek rendelt célja és szerepe van. Nem összedobált, hanem precízen mérnöki pontossággal elkészült dolgokat láthatunk magunk előtt. A gravitáció a biológiai körforgás, fotoszintézis...stb. Ennek nyomát viseli. Bár a bűn sokat torzított de az életfeltételek megmaradtak Isten gondviselő keze alatt. Minden amit elkészített emberi módon nem hozható létre. Mi már csak hozott anyagból dolgozhatunk és bukott természetű kreativitással rendelkezünk. Isten értelme és kreativitása mögött mély szeretet húzódik meg teremtményei iránt.

5, A Teremtés kijelentése

1, Bizonyosság az emberiségnek

A teremtésnek komoly üzenete van a Biblia szerint amely túlmutat önmagán. A teológiában ezt általános kijelentésnek nevezik, mert a teremtés produktuma, végeredménye Istenre mutató kinyilatkoztatás. Ugyanis a világ nem Isten és nem is Isten valamely része, és Istentől mértékében és lényegi tulajdonságaiban is eltér. Isten önmagában élő, autonóm, végtelen és örökkévaló, a világ ellenben függő állapotban van, lesz vége és mulandóságra van ítélve.

Pál apostol ezt így fogalmazza meg:

Mert ami Istenben láthatatlan, tudniillik az ő örökké való hatalma és istensége, a világ teremtésétől fogva az ő alkotásaiból megértetvén megláttatik; úgy, hogy ők menthetetlenek. (Rm 1,20)

Isten elsősorban nem azért hozta létre a teremtettséget, hogy dicsőséget szerezzen, hanem azért, hogy bemutassa és kinyilvánítsa az Ő hatalmas dicsőségét. Isten dicsőséges tökéletességei arra valóak, hogy elősegítsék a teremtmények boldogságát és jólétét. Ezenkívül a szívre hatva próbálja őket dicséretére hangolni, valamint hálájukat, szeretetüket és imádatukat felgerjeszteni! (Ézs 43,7; Lk 2,14, Rm 9,17)

A világ teremtése, annak nagysága és különlegessége, minden ember előtt nyilvánvaló. Legyen szó bármilyen háttérű emberről, a teremtés őszinte csodálatra készíti, indítja az embert. Isten olyan szívvel áldotta meg az embert, hogy felfedezheti Őt.

Éppen ezért menthetetlen az ember aki visszautasítja a teremtő Isten bizonyágtételét, mert az Élet forrásától szakítja el magát!

2, Isten providenciája (gondviselése)

A gondviselésről szóló tantétel a korai egyház egyik fontos dogmája volt. Tudatosan szembeállt a korabeli, két legelterjedtebb filozófiai irányzattal miszerint a világot a véletlen irányítja, (epikureánus), vagy hogy a végzet kormányozza. (sztoicizmus)

A gondviselésben való hit azt jelenti, hogy Istent személyesen érdeklik azok, akik válaszoltak hívó szavára. Ezt láthatjuk József életben is. De még Czírust is felhasználja, hogy népe iránt érzett szeretete, törődése végbemenjen a fogság végén.

A gondviselésnek három alapvető eleme van. A fenntartás az együttműködés, és a kormányzás.

A 19-ik századi teológiai professzor, Charles Hodge, úgy határozta meg a gondviselést mint "a legszentebb, legbölcsebb és leghatalmasabb Isteni megtartást és kormányzást, amelyet a teremtmények és azok cselekedetei felett gyakorol. Így tehát a gondviselés magában foglalja a megtartást és a kormányzást. A megtartás alatt azt értjük, hogy minden Istenen kívül levő dolog Isten akaratának köszönheti létezésének folytatását. A kormányzás magába foglalja a tervezés és a felügyelet fogalmát. Feltételez egy véget, egy irányt, és egy véghezvitelt vagy beteljesedést." (Systematic Theology, Hendrickson reprint 1999, Vol. 1, pag. 575, 581; + 40 de pagini dedicate Providentei)

Isten nemcsak megteremtette ezt a világot, hanem az életfeltételeket is biztosította a teremtményei számára. Ez a munkája folyamatos a teremtés óta. Erről Jézus Krisztus is beszél miután a farizeusok szóvá tették szombatnapi gyógyítását

„Jézus pedig felelt nekik: Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom.” (Jn 5,17)

Néhány jellemzője:

a, Isten gondviselésének tana, Isten szuverenitásban gyökerezik.

"Emlékezzetek az ősrégi dolgokra, mert én vagyok az Isten, nincs más, Isten vagyok, nincs hozzám hasonló! Előre megmondtam a jövődöt, és régen a még meg nem történteket. Ezt mondom: Megvalósul tervem, mindent megteszek, ami nekem tetszik." (Ésa 46,9)

Isten terveit nem lehet megghiúsítani és átírni az embernek. Amit Ő elhatározott azt el is éri. Nem véletlen, hogy ez a tervszerűség a prófétai kijelentésben mutatkozik meg legmarkánsabban, mert Isten az Ő terveibe az embert is bele akarja vonni. (Ám 3,7)

b, Javát szolgálja gyermekeinek és ellenségeinek egyaránt

Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket ehatározása szerint elhívott (Róm 8,28).

hogy legyetek mennyei Atyátoknak fiai, aki felhossa napját gonoszokra és jókra, és esőt ad igazaknak és hamisaknak." (Mt 5,45)

Függetlenül attól, hogy valaki rendezett kapcsolatban él-e Istennel vagy sem az Isteni gondviselés, mint teremtményre egyaránt kiterjed. Ennek a jóságnak és szeretetnek a végső célja az életben maradáson túl az egyes emberek üdvössége! (Rm 2,4)

c, Ő az élet forrása és fenntartója

Ő ad mindenknek életet, lehetetet és mindent... Mert Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk... (Ap.Csel 17,25.b; 28.a)

Ha csak magára volna gondja, lelkét és lehelését magához vonná: Elhervadna együtt minden test, és az ember visszatérne a porba. (Jób 34,14–15)

Az élet forrása és alapja Isten. Őneki kell életünk minden területét áthatnia. Aki megtér és újjászületik az részesévé válik annak a folyamatnak amit újjászületésnek nevezünk és Istentől örök életet nyer. Ez magasabb rendű, mint a *biosz*, mert ezt Isten Szelleme élteti! Ha Isten visszavonná Szellemét az emberből akkor annak az élete is megszűnne

d, Nemcsak az emberre hanem a természetre is gondja van.

Gondoskods a földről, megöntözöd, nagyon meggazdagítod, Isten patakja tele van vízzel. Gabonával látod el az embereket, így gondoskods a földről. Barázdáit megitatod, göröngyeit elegyengeted, záporosóval porhanyítod, növényzetét megáldod. Megkoronázod az évet javaiddal, és nyomaidon bőség fakad. Legelők sarjadnak a pusztán, ujjongás övezi a halmokat. Nyájak lepik el a legelőket, a völgyeket gabona borítja, ujjonganak és énekelnek."
Zsolt 65,10-14

Isten megtartja és fenntartja minden egyes teremtményét, minden folyamatot, minden körforgást, a teremtett világ minden összetevőjét. A 104-ik zsoltárban pedig a legrészletesebb leírását látjuk ennek a folyamatnak.

6, Az evolúció kritikája (KIDOLGOZÁS ALATT!)

Mi is az evolúció? Milyen fajtái vannak?

Az evolúció tanának rövid története.

Az evolúció alaptételei és azok cáfolata

Lehetséges-e a törzsfejlődés?

Az ember és a majmok kapcsolata

A biblia és a modern természettudomány

II, Az ember, mint Isten nagyszerű teremtése.

A Szentírás kettős beszámolót kínál nekünk az ember teremtéséről, egyiket az 1Móz1:26-27-ben, a másikat az 1Móz 2:7,21-23-ban találhatjuk meg leírva. A teremtés csúcsa és koronája a hatodik napon megteremtett ember. Isten különleges módon készítette el és adott neki életet magából. Ez az ami leginkább megkülönbözteti az állatvilágtól az embert. Az embernek mind a felépítettsége, személyessége és egyedisége különlegessé és pótolhatatlanná teszi a teremtés rendjében. Nem véletlenül az ember teremtése után fejeződik be a teremtés és mondja ki Isten, hogy minden amit alkotott igen jó!(1Móz 1,31)

1, A teremtés részletei és sajátosságai

a, Az ember teremtését, Isteni tanácskozás előzte meg.

Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra (1Móz 1,26)

A teológusok jó része itt a többes számot általában az Isten hármasságának alapján magyarázza. Viszont vannak akik ebben a kifejezésben fejedelmi többséget látnak ill. Isten és az angyalok kommunikációjának tartják. Semmi okunk nincs a hagyományos értelmezést negálni. Itt valóban a Szentháromság-Egy Isten összehangolt és csodálatos tanácsa ábrázolódik ki a leírásban.

b, Az ember teremtése közvetlen Isteni cselekedet volt.

És monda Isten: Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra; (1Móz 1,26)

A korábbi teremtési részek Isten közvetett munkája volt a kijelentése által. Hajtson, pezsdüljön, hozzon elő a föld. Ez mind szavak által történtek. Az ember esetében azonban közvetlenül Isten teremt már meglévő anyagból. Ettől is azonban elkülönül az emberi lélek, amely nem földi hanem természetfölötti eredetű. (Később bővebben) Ez sajátos módon, azonnal történt meg. A teremtés ezzel lett teljessé.

c, Az emberi természet két elemből tevődött össze.

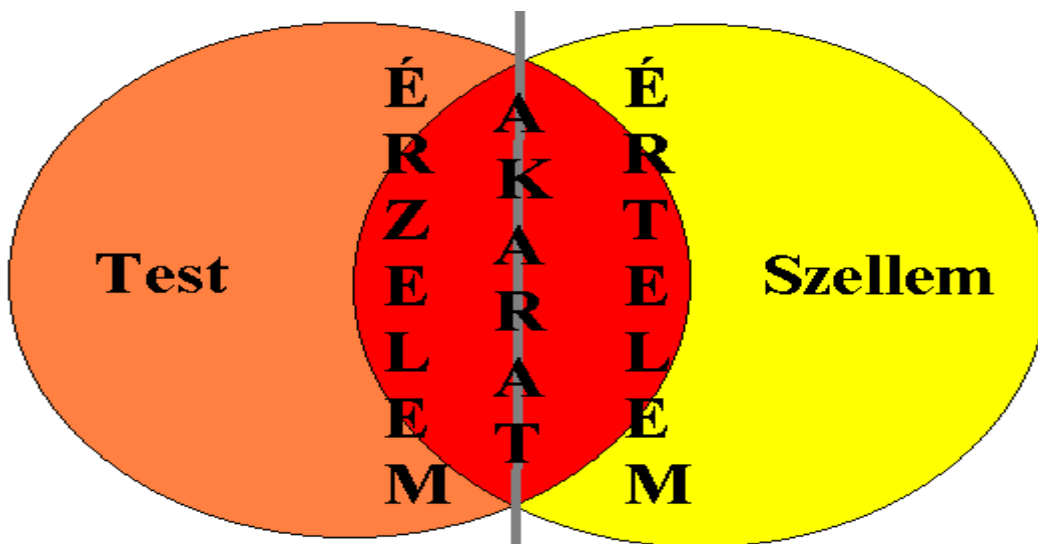
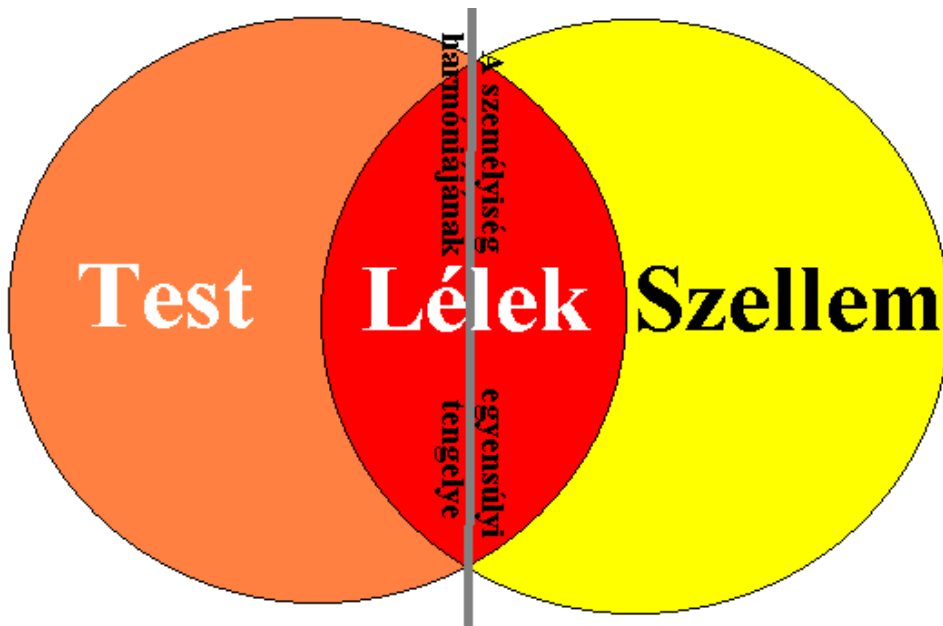
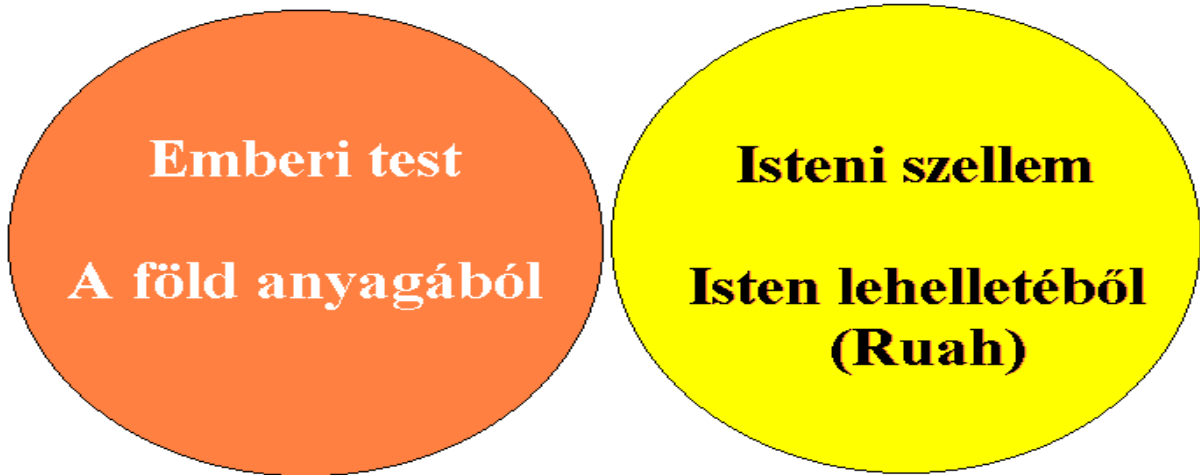
És formálta vala az Úr Isten az embert a földnek porából, és lehelt vala az ő orrába életnek leheletét. Így lőn az ember élő lélekké (1Móz 2,7)

Az ember felépítése két, egymástól jól elkülöníthető részből áll össze. A test a föld porából formáltatott, megalkotása során Isten már teremtett anyagot használt. A lélek teremtése során azonban nem előzetesen létező anyag felhasználása történt, hanem új szubsztancia létrehozása. Az ember lelke Isten új alkotása volt a szó legteljesebb értelmében.

Erre utal még a Préd 12,9 is ahol már a bűneset utáni szétválasztás kerül megemlékezésre a halál beálltával. A két alkotóelem tehát a test a föld porából és az Isten által bele lehelt élet lelke, a kettő kombinációjával vált az ember élő lélekké”, amely egyszerűbben azt jelenti, hogy „élőlényé” lett! Olyan kifejezést használ az ige, mint amikor egy fazekas az agyagot veszi és megformálja amit szeretne

Az ember így az egyetlen lény, amely saját személyiségében hordozza és éli meg a szellemi és fizikai világ közötti meghasonlást és feszültséget. Ebben rejlik az emberi élet célja is, ami egyben üdvtörténeti végcél is; helyreállítás, a szétszakadt szellemi és fizikai valóság egybeszerkesztése, Krisztus által. A föld és Ádám szó az eredetiben szójáték. Ugyanis Ádám az adámáhból (vörös föld) származott, és Ádám műveli az adámáht mindaddig, amíg az élet fáradozásai be nem fejeződnek, és akkor újra visszatér az adámáhbba (1Móz 2,5; 3,19).

ÁBRA

d, Az ember a többi teremtménnyel szemben Isten képmására teremtett.

Teremté tehát az Isten az embert az ő képére, Isten képére teremté őt: férfivá és asszonnyá teremté őket. (1Móz 1,27)

Az állatokat Isten a saját fajtájuk és nemük szerint teremtette. Az ember azonban teljesen eltérő módon jött létre. Nem valami közbenső lényből vagy törzsfajlás útján hanem Istennel való viszonylatban. Az ember azonban nem így teremtett, még kevésbé valamiféle közbülső teremtmény képmására.

Vele kapcsolatban Isten ezt mondja: „Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra”. Isten férfivá és nővé teremtette őket de csak a 2. részben derül ki, hogy a nő Ádámól teremtett és nem Ádám

Két fogalom jelentése: A képmás és hasonlatosságra két különböző szót használ a héber szöveg:

a, **דָּמָוּת** (celem): Megformált képmás, alakítás útján létrejött reprezentáns figura, konkrét értelmű képmás. (A mai héberben fotót jelent, fényképet)

b, **דְּמוּת** (damút): Szintén a hasonlóságra utal de elvontabb értelemben.

Egyértelműen a kettő nem választható el egymástól, mivel felcserélt sorrendben is szerepel az igében (1Móz 5,1-3)

2, Mit is jelent az Istenképűség?

Ez utóbbi pont kapcsán külön ki kell térnünk az istenképűség, mint fogalom mit is jelent. Már a korai egyházatyák írásaiban a két kifejezés pontos értelmezése körül folyt a vita. Iraeneus szerint az Istenképűség: csekélyebb értékű, de elveszíthetetlen, maga az emberi természet, pl. az értelem, az ész, ami az állatok fölé emel.¹¹ A hasonlatosság bár magasabb rendű, de elveszíthető. A bűneset során veszítettük el. Pontos mibenlétét nem tudjuk, csak következtethetünk rá. Iraeneus szerint megromlott. Ez a megromlott hasonlatosság azonban tovább él bennünk és az Isten utáni vágyakozásunkat foglalja magába. A vágyhoz azonban hozzá kell járulnia a kegyelemnek.

Az Újszövetségben azt látjuk, hogy Isten tökéletes, büntetlen képmása Krisztus akinek egyik feladata, hogy az Atyához hasonlóvá tegyen bennünket. Vagyis a kegyelem egyik célja, hogy visszahelyezzen bennünket egy Ádáménál is magasabb rendű pozícióba.

Mivel ez egy nagyon tág értelmű kifejezés. Többféle irányzat is létezik ennek megfogalmazására ezért az itt felsoroltak egyfajta összefoglalást jelentenek.

- **Hármas egysége.**

Az ember Test-Lélek-Szellem felépítettségben jelentkezik. (1Th 5,23; Zsid 4,12) Az Isten pedig Szentháromság-Egy Isten vagyis erre a mintára készült az ember felépítettsége.

A test a külvilággal és evilággal kapcsolatban lévő anyag. Az érzékszerveink segítenek ebben a folyamatban. Mivel földből való ezért szüksége van fényre, melegre, táplálékra. És ezért lesz a bűneset miatt ehhez az anyaggal egy lényegű vagyis porrá lesz halálakor!

A Szellem az Isten lehelete amely természetfölötti eredettel bír. Nincs térhez, időhöz anyaghoz kötve ugyanis a hallkor eltávozik a testből és Istenhez kerül vissza. (Préd 12,9)

Három fontos területe van

a, **Leikiismeret.** A jót a rossztól elválasztani képes szervünk. Nem az ismerettől, intellektustól függ hanem az Isten által belénk ültetett képességtől. Ha az ember vétkezik akkor vádlóan lép fel. Egy idő után a lelkiismeretet el lehet valamelyest nyomni de annak pszichoszomatikus következményei lesznek. (2 Kor 2,12; Jn 8,9; Zsid 10,22)

¹¹ Szent Iréneusz görög nyelvű egyházatyája (kb Kr.u. 130-202/3). A smirnai Polikarpus tanítványa volt akit viszont János apostol tanítványozott! Lyonban halt vértanúhalált.

Nem Isten személyéről, hanem jelleméről, tulajdonságairól, erkölcsi normájáról őriz ismereteket. Ezért ha nem rontották, meg egy kulturális vagy civilizációs ismeretek nélkül élő ember is megérzi mi minősül bűnnek, anélkül, hogy megtanították volna neki.

(Rm 2,14-15)

b, Intuíció (Megérzés) Érzékelő rész Lelki képességeinktől és külső befolyástól függetlenül nyert ismeretet jelent. Ez a csatornája Isten kijelentésének amelyet a Szent Szellem használ fel Tehát a hívő embernek ez és a lelkiismerete az amely szükséges a „Szellemben járáshoz” (Mk 2,8; Ap.Csel 18,5)

c, Kommunikáció (Közösség) Az Istennel való közösséget csak szellemben lehet megélni. A lelki szintű imádat csak vallásos érzésekhez vallásos ismeretekhez vezet, de nem Isten helyes imádatához! Jézus is erre utal a samáriai asszonnyal való beszélgetés során, hogy mivel Isten Szellem ezért szellemi módon az igazság által lehet Őt imádni (Jn 4,24)

A kettő ötvözete adja az ember lelkét amely által „élőlénnyé” lesz. Ez pedig értelem érzélem akarat.

Értelem: Gondolkodási képességünk forrása. Az intellektusunk itt van elhelyezve. Bölcsesség, ismeret származik belőle. Hiányában az ember tudatlanná válik. (Péld 19,2; 24,14 Zsolt 13,3)

Érzélem: A bennünk lévő kedélyállapot kifejeződése. Szeretet, szomorúság, öröm harag...stb. Elhanyagolás érzéketlenné teszi az embert. Rokon és ellenszenv: Én.Én. 1,7; Zak 11,8; Kívánság: 5Móz 14, 26; Zsolt 42,2; Érzékelés, Érzés: Lk 2,35; Zsolt 42,6; 2Pt 2,8)

Akarat: Döntéseink eszköze. A választás képessége. Ha ez nincs akkor az ember robot lenne amelyet külső akarat befolyásol. (Zsolt 27,2)

- Hallhatatlanság.

Isten is hallhatatlan mivel Ő Örökké létező.

Az ember élete a halállal nem ér véget. Lesz feltámadás és az a folyamat amit a földi életben a halál megszakított folytatódik az örökkévalóságban. Csak nem mindegy hogy hol! Ezért a földi életünk döntéseinek is komoly következményei vannak az örökkévalóságra nézve. Jézus is beszél az emberek feltámadásáról és azt követő életről, különösen abból a szempontból, hogy Ő lesz a Bírő. (Jn 5,28-29)

- Öntudat, Istentudat, világtudat,

Az ön és Istenismeret teljes felelősséggel ruházza fel az embert. Ez velünk született képesség nem pedig szerzett vagy kialakult. Kiirtani az emberből nem lehet csak eltörzítani. Nihilizmus, bálványimádás... stb.

- Beszéd

A legismertebb jellemvonások egyike amely az állatvilágtól elválasztja az embert. Az állat esetleg tud utánozni, de a beszéd olyan fokára eljutni, mint az ember képtelen. Az emberi beszéd a bukás után a test irányítójává vált és hatalma alá képes rendelni az ember egzisztenciáját.(Jak 3,6; Péld. 18,21) A kommunikáció fontossága nemcsak ember-ember viszonylatban lényeges hanem Isten és ember viszonylatában is. Jézus Krisztusban a beszéd a Szó (Ige) lett testté. Ezért Isten legnagyobb kijelentése Krisztusban jelent meg.

- Szabad akarat

Minden korábban említett jellemvonás ebben a pontban éri el a csúcst. A szabad akarat az ami miatt az ember erkölcsileg és felelősségtudatban kiemelkedik a teremtésből. Ezt a szabad akaratot Isten helyezte belénk, hogy ne robotok hanem önkéntes imádói és

munkájának cselekvői legyünk. Alapvetően két akaratot választhatunk el egymástól.

Van a **természetes akarat**, amely magában foglalja a természetes ösztönök összességét. *Önfenntartás*,(pl. éhség, szomjúság, mozgás, munka) *érvényesülés*,(pl. elismerés, megbecsülés, közösségi vágy) *élvezet*,(pl. boldogság, béke, harmónia)

Van a **személyes akarat** amely a céltudatosságot a választásra és a döntésre való képességünket jelenti. Ezzel lehet visszautasítani Isten kegyelmét is ill. lehet dönteni mellette. Enélkül a személyes akarat nélkül az ember roncs lenne. Sok módszerrel lehet ezt az akaratot megtörni de annak a következményei beláthatatlanok egy ember életében.

III, Az ember eredeti helye

A teremtése után az ember kivételesen magas pozícióba került ahogy ezt a 8. zsoltárban is olvashatjuk. Úgy van bemutatva, mint aki a teremtés csúcsára került. Hatalmat és képességet kapott, hogy Isten terveinek és céljainak megfelelően éljen a földön. Minden teremtett lény alá lett vetve. Nézzük meg mi is volt Isten eredeti szándéka az emberrel és az első emberpárral.

1, A föld betöltése

És megáldá Isten őket, és monda nekik Isten: Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet és hajtsátok birodalmatok alá; és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon. (1Móz 1,28)

Isten áldása nyugodott az első emberpáron. Az első parancs a szaporodás parancsa volt vagyis a föld betöltése. Erre azért volt szükség, hogy a térben, időben korlátolt első ember utódai ki tudják terjeszteni az Istentől kapott hatalmi jogukat a teljes bolygóra. A szaporodás két utódra vonatkozik, míg a sokasodás három gyermek esetén érvényesül. Komoly kérdést vet fel az, hogy ez a feladta az emberiségnek mennyi időre is szól, hiszen egyesek vészharangot kongatnak a túlnépesedés miatt. A Biblia, úgy látom ezt nem korlátozza. Az anyaméh gyümölcse többek között emiatt a teremtésbeli áldás miatt áldott. (Zsolt 127,3) A gyermekek nem csapások, hanem áldások az ember számára

2, Uralkodás a teremtettségen

És megáldá Isten őket, és monda nekik Isten: Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet és hajtsátok birodalmatok alá; és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon. (1Móz 1,28)

A következő parancs a szaporodás után az uralom alá rendelés volt. Isten felruházta az embert azzal a képességgel, hogy mind a teremtett világ, mind annak teremtményei felett hatalmat gyakoroljanak. A nyolcadik zsoltár szerint Isten az embert dicsőséggel és tisztséggel koronázta meg. Ez szorosabban véve az ember Istenképűségére utal, mert a királyi tiszt Isten vonatkozásában is fenn áll. Az uralkodás azonban nem kizsákmányolást hanem felelősségteljes kormányzást jelent. Nem rablógazdálkodást, felélést hanem bölcs felhasználását mindabból ami hatalmában van. Az uralkodás a természet felett magában hordozza a kreativitást is, tehát az ércből vasat a kövekből épületet a fából pl. hajót lehet készíteni.

Itt is tükröznie kell az embernek az Istenképűségét, ami abban nyilvánul meg, hogy felelősséget érez a tulajdonban lévő dolgok iránt. Isten ezzel a paranccsal a teremtett világ uralmát bizonyos mértékben megosztotta. A bűneset azonban ezt az uralkodói pozíciót megrontotta és a földet és uralmi övezetét átjászotta a sátán kezére. Ezt a jogát Jézus sem vonta kétségbe megkísértésekor. (Mt 4,6) Ezért is nevezi a Biblia más helyen a sátánt a világ fejedelmének vagy világműszak istenének (Jn 12,31; 2Kor 4,4)

Az örömhír az, hogy ezt az uralmi pozíciót Krisztusban visszacapjuk és valóban uralmat fogunk gyakorolni a földön, sőt angyalok fölötti ítélkezés jogra is kiterjed ez a dolog. (Jel 20,4; 5,10; 1Kor 6,3)

3, Vegetarianizmus

És monda Isten: Íme néktek adok minden maghozó fűvet az egész föld színén, és minden fát, amelyen maghozó gyümölcs van; az legyen néktek eledelül. (1Móz 1,29)

A kezdeti időszakban az ember élelmezését tekintve vegetáriánus volt. Csak a növényvilágból meríthetett a maga számára táplálékot. Nem volt tehát szükség állati fehérjére az embernek. Mivel nem volt még meg a bűneset ezért nem is volt szükség az élet kioltására, hogy tápanyaggá legyen az állat az ember számára. Erre utal az, hogy a ragadozó állatok is növényevők voltak, tehát a ragadozó állatok is kezdetben békés növényevők voltak. Hasonló állapot lesz az 1000 éves királyságban is amikor az állatok nem támadnak egymásra és visszatérnek a teremtés rendje szerinti életvitelhez.(Ésa 11,6) Ez az erőszakmentes állapot változott meg a bűnesettel és előbb az állatok, majd a vízözön után az ember is utasítást kap Istentől a húsfogyasztásra.(1Móz 9,1-4) A vérevés tilalma azonban már itt előfordul és később is szerepet kap amikor az majd áldozatok kerülnek sorra.

A vegetarianizmus ma népszerű irányzat de keresztények ha így is élnek, – erre lelkiismereti döntésük lehet – ez nem teheti őket felfuvalkodottá a többiekkel szemben. Nem biztosít nagyobb szentséget. Istennek minden teremtett állata jó ha hálaadással fogyasztják. (Rm 14,1-4; 1Tim 4,3)

4, Elhelyezés az Édenben

És ültete az Úr Isten egy kertet Édenben, napkelet felől, és abba helyezteté az embert, akit formált vala. És ültete az Úr Isten egy kertet Édenben, napkelet felől, és abba helyezteté az embert, akit formált vala. És nevelte az Úr Isten a földből mindenféle fát, tekintetre kedvest és eledelre jót, az élet fáját is, a kertnek közepette, és a jó és gonosz tudásának fáját. Folyóvíz jó vala pedig ki Édenből a kert megöntözésére; és onnét elágazik és négy főágra szakad vala. Az elsőnek neve Pison, ez az, amely megkerüli Havilah egész földét, ahol az arany [terem]. És annak a földnek aranya igen jó; ott van a Bdellium és az Onix-kő. A második folyóvíz neve pedig Gihon; ez az, amely megkerüli az egész Khus földét. És a harmadik folyóvíz neve Hiddekel; ez az, amely Asszíria hosszában folyik. A negyedik folyóvíz pedig az Eufrátesz. (1Móz 2,8-14)

Isten az embert az Éden kertjébe helyezte el. Maga a szó gyönyörűséget jelent. Perzsa eredetű kifejezése a *paradicsom* (pairida-eza) körülkerített helyet jelent. Akkád nyelven az *Edinnu* „síkság”-ot is jelent; vélhetően a Tigris és Eufrátesz között elterülő síkságra vonatkozik. Földrajzilag nagyjából behatárolható területről van szó. Közel-keleti terület de Etiópiáig is kiterjedt határa. A Tigris és az Eufrátesz folyó egyértelmű, míg a Gihon vélhetően egy Etiópiai folyó mivel Kús földjén van. A Pison egyesek szerint a Nílus (rabbik) míg mások szerint az Indiai Gangesz mivel gazdagabb aranyban, mint Egyiptom.¹² Termékeny, gazdag, egyenletes klímájú terület volt ez a maga teljes szépségében és pompájában. Innen kiindulva kellett volna kiterjeszteni az uralommal és a szaporodással a Föld meghódítását. Már itt kijelenti Isten, hogy milyen fák vannak elhelyezve a gyümölcsfákon túl.

A későbbi bibliai írásokban idillikus képe a jólétnek, boldogságnak, elvesztett ártatlanságnak.

(A vízözön után az Éden a Seolba kerül majd Jézus Krisztus halála és feltámadása után a mennybe emelkedik. Végül visszatér a földre az ezeréves királyságban.)

¹² David Rohl Egyiptológus szerint az Éden kertjét a mai Törökország, Örményország, Irak, Irán, Azerbajdzsán térdégen kell keresni. Ő másképp azonosítja a folyók egy részét és a kulcsa az elméletének, hogy Khus nem Etiópiát jelenti hanem a kassitákat egy Zagrosz hg. felett élt népcsoportot.

5, Őrzés és művelés

És vevé az Úr Isten az embert, és helyezteté őt az Éden kertjébe, hogy művelje és őrizze azt. És parancsola az Úr Isten az embernek, mondván: A kert minden fájáról bátran egyél. De a jó és gonosz tudásának fájáról, arról ne egyél; mert amely napon eszel arról, bizony meghalsz. (1Móz 2,15-17)

A kertbe történő elhelyezés kettős feladat elé állította az embert. Isten két dologra kéri Ádámot. Művelésre és őrzésre. Tehát nem lustálkodni és henyélni helyezte el az Úr az embert hanem szorgalmas munkavégzésre. Dolgosság, sáfarkodás Isten ajándékain amelyet rábízott Isten és ennek ma sem kell másképpen lennie. A munka annyira benne van az ember személyiségében, hogy aki nem dolgozik annak pszichés következményei lesznek. A föld művelése nem fáradságos dolog volt hanem örömteli munka. Majd csak a bűneset után válik nehezzé a mindennapi élelem megszerzése az ember számára.

Az őrzés pedig a sátánra vonatkozott akinek feltett szándéka volt az ember elpusztítása. Jézus is úgy jellemzi, hogy embergyilkos volt kezdettől fogva és a hazugság forrása (atyja). (Jn 8,44)

A sátán csak az alkalmas pillanata várt, hogy Teremtőjével szembefordítsa az embert. Ő már tudta, hogy a bűn és következménye mivel jár. Egyes utalások szerint az ige sejteti, hogy a föld korábban a még el nem bukott angyalfejedelem uralmi övezetéhez tartozott és bukása után veszített el a jogát amit az ember bűnbeesésével nyert vissza.

Isten elhelyezte a jó és gonosz tudásának a fáját is amely az ember próbaköve volt Isten felé. Engedelmes lesz-e neki szabad akaratából, vagy fellázad ellene? Hogy milyen fa volt nem lehet tudni. De Isten világosan kijelenti, hogy fogyasztása esetén halál lesz a vége. Mégpedig azon a napon amikor megteszi. Később látjuk majd, hogy ez csak a halál egyik formája (szellemi), mert Ádám valóságos (testi) halála csak jóval később következik be!

A jó és gonosz tudásának a fája nem azt jelenti, hogy az ember oktalan és ostoba lett volna. Hiszen műveli a földet ehhez ész kell, őriznie kell tehát ezt sem lehet esztelenül tenni, sőt nevet ad az állatoknak ami komoly szellemi képességet takar. Inkább az erkölcsi dolgokra vonatkoztatható.

Isten mindent megadott az ember számára de a bűn ismeretét és annak következményeit: a kíneserves munkát, a mindennapi gondokat, a csalódást és a bánatot, a fájdalmat és halált Isten elfedte előttük.

Az élet fájának gyümölcs fogyasztható volt számukra. A bűneset miatt Isten azonban nem engedi ennek a fogyasztását, mert akkor a fizikai halált nem élnék meg csak a szellemit vagyis a tőle való elszakadás.(1Móz 3,22)

A Jelenések könyve szerint Isten ismét felállítja majd ezt a fát ami szintén az életet és a gyógyulást fogja szolgálni az örökkévalóságban.(Jel 22,2)

6, Állatok elnevezése

És formált vala az Úr Isten a földből mindenféle mezei vadat, és mindenféle égi madarat, és elvivé az emberhez, hogy lássa, minek nevezze azokat; mert amely nevet adott az ember az élő állatnak, az annak neve. És nevet ada az ember minden baromnak, az ég madarainak, és minden mezei vadnak; de az embernek hozzá illő segítőtársat nem talált vala. 1Móz 2:19-20

Fontos feladata volt Ádámnak az állatok elnevezés. Ezzel Isten újabb területen, a névadásban ruházott át felelősséget neki. A névadás szellemi tevékenység. Szókincre, értelemre, bölcsességre, megfigyelőképességre utal. A névadás kifejezését úgy lehetne jól visszaadni, hogy „*minden élőlény, amely nevet kapott Ádámtól, örökre viselni fogja azt a nevet*”. Isten személyes vezeti a teremtményeket Ádám elé aki elnevezi őket. Ezzel az aktussal hivatalosan is az Ember vált az állatok urává és felügyelőjévé, Kétségkívül ez harmonikus kapcsolat volt és nem állt fent a félelem és rettegés mint a bűneset után.

7, Éva teremtése

És monda az Úr Isten: Nem jó az embernek egyedül lenni; szerzek neki segítőtársat, hozzá illőt. (1Móz 2,18)

Bocsáta tehát az Úr Isten mély álmodat az emberre, és ez elaluvék. Akkor kivett egyet annak oldalbordái közül, és hússal tölté be annak helyét. És alkotá az Úr Isten azt az oldalbordát, amelyet kivett vala az emberből, asszonyrá, és vivé az emberhez. És monda az ember: Ez már csontomból való csont, és testemből való test: ez asszonyembernek neveztessek, mert emberből vétetett. (1Móz 2,21-23)

A pontosabb fordítása héber szövegnek a „nem jó, hogy az ember” ugyanis a teremtés számára sem jó, hogy Ádám egyedül van segítőtárs nélkül. Előbb az állatvilágról szóló részben olvashatunk arról, hogy hozzáillő társ nincs közöttük az ember számára. Sajnos, hogyha az ember ösztönök, élvezetek szintjén keres társat magának akkor lesüllyedhet „állatias” szintre. Vélhetően Ádám látta, hogy az állatoknak van párjuk neki pedig nincs. A rabbik szerint ezért olvasható közvetlenül ezután, hogy álomba merül Ádám.

A „hozzá illő segítőtárs” עֲזָרָה (Ézer) a héberben szó szerint vele szemben lévő jelent. Az asszony nem a férfi árnyéka vagy cselédje, hanem második énje, „segítője”. Más teremtmény nem pótolhatja őt és éppen ezért minden más földi lénynél közelebb áll hozzá.

Éva teremtése nem a porból hanem Ádám oldalából történt. Az álom egyes magyarázók szerint azért volt szükséges, hogy Ádám ne lássa az „operációt”. Ma is szükség van ilyen Istenben való „elalulásra” vagyis mély közösségre, hogy az igazit megtaláljuk!

Az oldalbordából Isten megalkotta szó szerint megépítette Évát. A héber képes beszédben ez arra utal, hogy Isten „szíve szerint valót készített” neki azáltal, hogy egy szív közeli bordából formázta meg Évát. Vagyis olyan mintha Ádám szívének vágyát, eszményképét valósította meg. Ádám ujjongani kezdett amikor meglátta Évát. Szintén elnevezi őt, mint az állatokat korábban. Asszonyembernek hívja ami az eredetiben szójáték „is-issa”

Az asszony tehát a férfi testéből vétetett; így természetes kötelessége mindenkor késznek lenni férje támogatására, segítésére; és a férjnek természetes kötelessége mindenkor szeretni és oltalmazni a feleségét, mint saját Énjének egy darabját.

8, A házasság szentsége

Annak okáért elhagyja a férfiú az ő atyját és az ő anyját, és ragaszkodik feleségéhez: és lesznek egy testté. Valának pedig mindketten mezítelenek, az ember és az ő felesége, és nem szégyenlik vala. (1Móz 2,24-25)

Ezt követi a házasság szentségének és szövetségi viszonyának a leírása. Annyira alapvető kijelentése ez Isten igéjének, hogy Jézus Krisztus is utal rá a válás kérdése kapcsán. (Mt 19,4-6)

Vagyis amikor egy férfi és egy nő szövetségi kapcsolatra lép akkor a természetes családi kötelékek jó részét megszakítják, hogy egy újabb egységet hozzanak létre. Ebben az egységben testileg-lelkileg-szellemileg eggyé kell válniuk. Az egy testté létele nemcsak a szexuális aktusra vonatkozik hanem a teljes egységükre.

A házasság szövetsége szent dolog Isten szemében. Paráznság kivételével felbonthatatlan.

A meztelenség nem hordozta a szégyenérzetet, mert az csak a bűneset után következett be. Ebben az ártatlanságban kellett volna Ádámnak és Évának élnie, de történt valami ami mindent tönkretett és elrontott.

9, Szövetségi viszony (Összefoglalás)

Kezdetől fogva Isten nemcsak úgy mutatta be magát, mint Teremtő, hanem mint szerető Atya is, aki a vele függőviszonyban lévő teremtmény, jólétét, boldogságát keresi és támogatja.

Az Isten ember között létrejött kapcsolatot a Biblia minden esetben szövetségi keretben tárgyalja és értelmezi. Hasonlóan a különböző szerződésekhez, Ádám esetében is több területet állapíthatunk meg ami le lett fektetve, meg lett határozva Isten által.

a, Ádám kijelöltetett mint az emberi faj képviselője és feje Így tettei és cselekedetei kihatással vannak a leszármazottaira is.

c, Próbára tétetett azért, hogy kiderüljön, vajon szándékosan alá akarja-e vetni az akaratát Teremtője akaratának vagy sem

c, Megadatott neki az örök élet ígérete, ha az engedelmesség útján jár, ezért Isten elrendelése következtében szert tett, egyes feltételes jogokra. A szövetség által Ádám lehetőséget kapott, hogy az örök életet megszerezze önmaga és utódai számára az engedelmesség eszközével

d, A szövetség **ígérete** maga az örök élet volt, amit a fenyegető büntetés hivatott védelmezni. Hiszen ha Ádám nem bukik el akkor valóban örökké élhetett volna. Ádám ténylegesen a pozitív szentség állapotában lett megteremtve s halhatatlan volt abban az értelemben, hogy a halál törvénye nem uralkodhatott felette bűn hiányában.

e, A szövetség **feltétele** a pontos és maradéktalan engedelmesség. Az isteni igazságosság nem kérhet kevesebbet ennél, s a jó és gonosz tudásának fájáról való evés tilalma a tiszta engedelmesség próbája volt a szó abszolút értelmében.

f A szövetség **ítélete**, a fenyegető büntetés a halál volt. A Szentírás alapvető tanítása a halálról nem élet elmúlása, hanem az élet forrásától való elszakadás, s majd ennek következménye a pusztulás, nyomorúság és szenvedés. Alapvetően tehát ez a szellemnek az Istentől való elválasztottságát jelenti, ami lelki nyomorúságban bontakozik ki és majd az örök halálban ér véget. Ez a folyamat jól látható a bűneset után. Az ítélet totális és azonnali végrehajtása nem következett be hanem feltartóztatott, mivel Isten bevezette a kegyelem útját ígéretek által.

g, A szövetség **jogai az ember számára**. Az ember Istenképűsége, Istennel való zavartalan közössége, uralkodásra való felhatalmazás (földön, vízen, levegőben), harmonikus természetben való élet és társról (nő!) való gondoskodás.

IV, Mi csúszott félre?

A Szentírásban az erkölcsi gonoszság, ami a világban nyilvánvalóan bűnként jelenik meg, az Isten törvényének a megszegése. Az ember a természeténél fogva mindig bűnősként jelenik meg, s magától értetődően felmerül a kérdés: honnan szerezte be ezt a természetet? Mit mond a Biblia erről a dolgról?

A BŰN KÉRDÉSE

1, A bűn szerzője nem Isten.

Isten örökkévaló végzése előre látta a bűnesetet de nem azt jelenti, hogy Ő hozta volna létre azt. A Biblia számtalan helyen tanítja ezt.

*„Távol legyen Istentől a gonoszság, és a Mindenhatótól az álnokság!” (Jób 34,10)
Kőszikla! Cselekedete tökéletes, mert minden ő útja igazság! Hűséges Isten és nem csalárd; igaz és egyenes ő! (5Móz 32,4)
Senki se mondja, mikor kísértetik: Az Istentől kísértetem: mert az Isten gonoszsággal nem kísérthető, ő maga pedig senkit sem kísért. (Jak 1,13)*

Mikor megteremtette az embert, jónak, tökéletesnek teremtette meg a saját képmására. Isten gyűlöli a bűnt, és Jézus Krisztusban gondoskodott az ember a bűnből való megváltásáról. Ezért Istenkáromlás lenne Istenről, mint a bűn szerzőjéről beszélni. S ezért nem lehet helyes a determinista nézet, amely úgy mutatja be a bűnt, mint a dolgok természetének szükségszerű velejáróját. Ezek közvetve Istent teszik meg a bűn szerzőjének.

2, A bűn forrása a szellemvilágból ered.

A Biblia azt tanítja, hogy ha megpróbáljuk visszakövetni a bűn eredetét, az angyalvilágban történetekre kell irányítani a figyelmet. Isten teremtett angyalseregeket is és valamennyien jók voltak, mikor Teremtőjük kezéből kikerültek, A tökéletesen teremtett világban azonban egy angyali lény vezetésével lázadás történt és a bűn betört a teremtettségbe.

Isten nem a sátánt teremtette meg egy gyönyörű angyalfejedelmet akiknek a neve a héberben *Hélél ben Sachar* volt;(Esa 14:12). Ezt szokták (latinosan) lucifernek fordítani!

Magyarul azt jelenti, hogy: hajnal vagy világosság fia egyes értelmezések szerint pedig fény vagy világosság hordozója! Világosság volt a természete ami levettése után sötétséggé változott. Három ige ill. igeszakasz tanít egyértelműen a sátán bukásáról: (Esa 14,11-15, Ez 28,11-19, Zsid 1,6).

Bukása oka:

- Felfuvalkodás:Ez 28:7
- Gőg: Esa 14:13
- Benne keletkezett a bűn:Ez 28:15- **Ezért nem váltható meg!**
- Nem imádta a Fiút: Zsid 1:6- Magát akarta imádatni:Mt 4:9, Esa 14:13.

Ítélete:

- Kivettetés a mennyből;(3. égből): Ez 28:16-Bár bejárása még van; Jób 1:2, Jel 12:10.
- A földi területhez tartozó övezetbe való eltávolítás: Esa 14:12, Ez 28:17: így válik az ember ellenségévé!
- A hozzátartozó angyalok is követték a bukásban:Jel 12:4

Bukása utáni állapot:

- Neve:

Héberül *szatan* ami vádlót, ellenkezőt jelent. Az alapszó feltartóztatást, ellenségeskedést, szembenállást jelent. Ezt a szót a görög is átveszi. Zak 3:1, Jób 1:6, Mt 4:10...stb.

Görögül: *diabolosz* ami rágalmazót, szétdobálót jelent. Ezt általában ördögnek fordítják de ez nem személynév mint a sátán, hanem inkább a tulajdonságára, természetére utaló kifejezés. Mt 4:1, Jn 8:44, 1 Jn 3:10...stb. A Beliál kifejezés vitatéma;(2 Kor 6:15), hogy mire is utal. Értéktelenséget jelent. Valószínűleg ez is a sátán egyik tulajdonságára utal nem pedig külön angyalfejedelem mint Belzebub aki a démonok fejedelme.

-Címe:

E világ fejedelme: Jn 12:31- Uralkodik a királyságában és hierarchiát tart fent.

E világ istene:2 Kor 4:4- Pontosabban e világkorszak istene! Nem mindig lesz e világ fejedelme!

-Munkája:

Vádlás:Jel 12,10

Megszállás-Megkötözés: Mk 5,1-17

Kísértés: Mt 4,1-11

Testi fájdalmak mögött állhat: Lk 13,11,16, 2 Kor 12,7

Tulajdonságai:

Embergyilkos:Jn 8,44b

Hazugság atyja:Jn 8,44b

Képmásai, ábrázolási módjai:

Kígyó;(Jel 20:2, 1Móz 3:1), farkas;(Ap.Csel 20:29, Mt 10:16, Mt 7:15), oroszlán;(1Pét 5:8), sárkány;(Jel 12:2), madár;(Lk 8:12), madarász?;(Zsolt 124:7, 91:3), világosság angyala;(2 Kor 11:13-15).

Ettől kellett Ádámnak óvnia és védenie a teremtett világot.

3, A bűn betörése az ember világába.

Ezt az eseményt az 1Móz 3, részében találjuk meg leírva. Nem mitológia, nem mese, nem vallásos képzelődés hanem konkrét helyen és időben történt. Ezt több más Bibliai igehely is alátámasztja.

*Félek azonban, hogy amiként a kígyó a maga álnokságával megcsalta Évát, akként a ti gondolataitok is megrontatnak [és eltávolodnak] a Krisztus iránt való egyenességtől.
(2Kor 11:3)*

És Ádám nem csalattatott meg, hanem az asszony megcsalattatván, bűnbe esett: (1Tim 2,14)

*És vetteték a nagy sárkány, ama régi kígyó, aki neveztetik ördögnek és a Sátánnak, ki mind az egész föld kerekességét elhitei, vetteték a földre, és az ő angyalai [is] ő vele levettetének.
(Jel 12,9)*

Nincs okunk arra, hogy másképp értelmezzük, mint ahogyan az le van írva. Erre utal a kígyó büntetése és a később hozzáfűződő ravaszság, cselszövés. Jézus Krisztus a gonosztól elvakított embereket viperák fajzatainak nevezi, követőit pedig a kígyókhöz hasonló ravaszságra buzdítja de természetesen pozitív értelemben.(Mt 23,33; 10,16)
A Szentírás világosan jelzi, hogy a kígyó nem volt más, mint eszköz a sátán kezében, hogy céljait elérje. A sátán volt a tényleges kísértő.

A sátán tehát kígyó képében szedte rá Évát a tiltott fáról való evésre. A folyamat nagyon tanulságos és mind a mai napig stratégiáját képezi a sátánnak az emberrel szemben.
a, Megkérdőjelezi Isten kijelentéseit.

Csakugyan azt mondta az Isten, hogy a kertnek egy fájáról se egyetek? (1Móz 3,1.b)

A sátán első lépése minden esetben a bizonytalanság érzésének kiépítése. Megkérdőjelezi a nyilvánvaló dolgokat. Jézus Krisztus esetében is hasonlóan járt el amikor Isten Fiúságát firtatta. (Lk 4,3) A sátán elakarta – és most is el akarja hitetni az emberiséggel, hogy Isten törvényének megszegése, nem jár következményekkel. Éva azonban ahelyett, hogy csak a kijelentéssel foglalkozott volna hozzátesz Isten beszédéhez

*És monda az asszony a kígyónak: A kert fájának gyümölcséből ehetünk; De annak a fának gyümölcséből, mely a kertnek közepette van, azt mondá Isten: abból ne egyetek, azt **meg se illessétek**, hogy meg ne haljatok. (1Móz 3,2-3)*

Éva kétségtelenül tisztában volt azzal amit Isten mondott, hiszen hivatkozik is rá. Azonban túllő a célon és hozzátesz Isten tiltásához ezzel lehetőséget ad a sátánnak, hogy továbbra is szóba álljanak egymással. Isten nem véletlenül mondja később, hogy beszédéhez ne tegyünk hozzá, ill. ne vegyünk el belőle. (Péld 30,6, Jel 22,18-19)

b, Megkérdőjelezi Isten jóságát.

És monda a kígyó az asszonynak: Bizony nem haltok meg; Hanem tudja az Isten, hogy amely napon esztek abból, megnyilatkoznak a ti szemeitek, és olyanok lesztek mint az Isten: jónak és gonosznak tudói. (1Móz 3,4-5)

A sátán megkérdőjelezi Isten jóságát és szeretetét azáltal, hogy Évával elhiteti, hogy meg vannak fosztva sokkal értékesebb dolgoktól azáltal, hogy nem esznek a gyümölcsből. Szándékosan hazudik és rágalmazza Istent. Úgy állítja be Istent, mint egy gonoszt aki félti a hatalmát. Ő ellenben jó, mert segíteni akar az embernek, hogy olyan legyen mint az Isten. Mivel korábban ő is erre a pozícióra tört ezért pontos fogalma volt arról, hogy egy ilyen lázadás mivel jár együtt. Rabbiniikus kommentárok szerint a kígyó addig forgatta Évát míg az megérintette a gyümölcsöt amire a kígyó hivatkozott, hogy ugye nem haltál meg! Érdekes, hogy ez az istenné válás, mint kísértés végighúzódik az emberei történelmen. Nem véletlen, hogy a diktátorok egytől egyig erősen démonikus befolyásoltságúak voltak. Ezt a vágyat a démonok erőteljesen támogatják.

c, A kísértés három világi eleme

És látá az asszony, hogy jó az a fa eledelre s hogy kedves a szemnek, és kívánatos az a fa a bölcsességért: szakasztá azért annak gyümölcséből, és evék, és ada vele levő férjének is, és az is evék. (1Móz 3,6)

A sátán sajnos győzelmet aratott. Évában a bizalmatlanság, elégedetlenség, érvényesülési vágy, hitetlenség, sóvárgássá fajul. Jónak látja amit Isten eltiltott, mert rossz következményei lesznek. Cselekedetre váltja azt, ami eddig a szellemében-lelkében végbement. Hangsúlyozni kell, hogy nem önmagában a gyümölcsevés volt a bűn hanem az engedetlenség Isten parancsával szemben.

Bár az volt a sátán szándéka, hogy Ádám, a szövetség vezetője bukjon el, mégis Évát célozta meg. Ennek okai a következők lehettek. (feltételezés):

Nem ő képviselte az Istentől való szövetséget így a felelősségérzete is kisebb lehetett. Nem közvetlenül, csak közvetetten kapta a parancsot Istentől, ezért fogékonyabb volt az okoskodásra és kételkedésre, valamint rajta keresztül vezetett a legrövidebb út Ádám szívéhez és akaratának megtöréséhez.

Érdekes összehasonlítani Jézus Krisztus és Éva megkísértését. János apostol ezt a

folyamatot három területen mutatja be, amely mindkét esetben megtörtént. A sátán ma sem cselekszik másként. Ezen a három területen szokott általában kísérteni, mert erre legfogékonyabba az emberek.

Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, és a szemek kívánsága, és az élet kérése nem az Atyától van, hanem a világból. 1Ján 2:16

János szerint a három érintett terület a testi kívánság, a szem kívánsága és az élet kérése. Ugyanez játszódott le Éva és Jézus Krisztus előtt is.

1Ján 2,16	ÉVA (1Móz 3,6)	JÉZUS KRISZTUS (Mt 4,1-11)
TEST	JÓ ELEDEL	KENYÉR
SZEM	KEDVES A SZEMNEK	VILÁG ORSZÁGAI
ÉLET KÉRKEDESE	BÖLCCSÉ TESZ (MINT AZ ISTEN)	ANGYALI KÍSÉRET (ISTEN MINDÍG VELE VAN)

Éva azonban elbukott és vele együtt Ádám is. Jézus Krisztus azonban győzött és ezáltal lehetővé vált az ember helyreállítása és magasabb pozícióba való emelése.

4, A következmény

Az ember sajnos elbukott és ennek következményei katasztrofálisak lettek. Sajnos a kígyónak „igaza lett”. Megtudták mi a jó, de nem tudták cselekedni. Megtudták, mi a rossz de végrehajtását nem tudják elkerülni. Az egyetlen kegyelmes dolog ami történt az az, hogy az ember mivel kívülről érkező kísértésben bukott el ezért megváltható. A sátán viszont nem megváltható, mert bukását az okozta, hogy belső természetének ösztönzésére támadt fel benne a lázadás és nem külső befolyás miatt. (Ez 28,15)

Természetesen ennek ellenére is nehéz magyarázatot találni arra, hogy Ádám és Éva miként bukhatott el egy ideális, büntelen állapotban.

A következmények több területet is érintettek. A halál kérdése a következő pontban lesz kifejtve.

A bűn mint egy láncreakció indul be az ember életében.

– Érzékiség

És megnyilatkoznak mindkettőjüknek szemei s észrevehék, hogy meztelenek; fügefalevelet aggatának azért össze, és körülköttöket csinálának magoknak. (1Móz 3,7)

Meztelenség és szégyenérzet lép fel azonnal. A bűn mindig bemutatja a hiányosságainkat. Az ember elvesztette ártatlanságát és tisztaságát. Nem véletlen, hogy napjainkban a szexuális területek azok amelyek a leginkább támadásnak vannak kitéve. Nem felöltözik az ember hanem levetkezik.

Ádámék emberi módon kerestek megoldást. Ma pedig a maga választotta vallás és istentisztelet hasonlítható ehhez a dologhoz. Majd mi kitaláljuk, hogy oldjuk meg problémáinkat, bűneinket és transzcendens nyitottságunkat.

– Elszakadás Istentől

És meghallák az Úr Isten szavát, aki hűvös alkonyatkor a kertben jár vala; és elrejtőzék az ember és az ő felesége az Úr Isten elől a kert fái között. Szólítja ugyanis az Úr Isten az embert és monda neki: Hol vagy?(1Móz 3,8-9)

A legsúlyosabb következmény az Istentől való elszakadás lett. Bozótkomplexus. Gyávaságukban rejtőztek el és nem akartak őszintén szembenézni tetteik következményével. Isten kíméletesen szólítja meg őket, hogy ne rettenjenek meg. Egyes rabbik itt utalást látnak arra, hogy Ádám megtérhetett volna bűnvallás esetén.

– Félelem

És monda: Szavadat hallám a kertben, és megfélemlém, mivelhogy mezítelen vagyok, és elrejtézém. És monda Ő: Ki mondá neked, hogy mezítelen vagy? Avagy talán ettél a fáról, melytől tiltottalak, hogy arról ne egyél? (1Móz 3,10-11)

A félelem már a lelkiismeret sérülésére utal és a lélek megromlására. Az Istentől való félelem megbénította az embert és menekülésben látja a megoldást. Ez a mechanizmus ma is tart. Az emberek rettegnek attól a gondolattól, hogy Isten létezik és mindent bevetnek, hogy ezt a félelmet leplezzék. A félelem nagyon pusztító dolog tud lenni. Isten azonban a megváltásban ebben is ad megoldást. (2Tim 1,7) Szent Szellem által meggyógyít és egészséges Istenfélelmet ad.

– Önigazolás-vádlás

És monda az ember: Az asszony, akit mellém adtál vala, ő ada nekem arról a fáról, úgy evém. És monda az Úr Isten az asszonynak: Mit cselekedtél? Az asszony pedig monda: A kígyó ámított el engem, úgy evém. (1Móz 3,12-13)

Ádám Istent vádolja azzal, hogy Ő a felelős, mert az asszonyt aki elcsábította Isten teremtette. Vagyis mindenről Isten tehet, mert ha Ő nem adja mellém az asszonyt akkor nem történik ez a dolog. Ez a folyamat az ember részéről sokszor kérdés formájában jelentkezik. Ha Isten létezik, akkor miért van háború, nyomorúság, szenvedés...stb.

Az ember minden nyomorúságát saját bukásának köszönheti, Isten esetében inkább arra találunk példát, hogy hogyan tudja enyhíteni a bűn által okozott katasztrófa következményeit.

Az asszony pedig arra hivatkozik, hogy kígyó ámította el (szó szerint félrevezette). Isten beszéde a héberben felkiáltás értelemmel is bír. „*Milyen rettenetes az, amit tettél!*”

Hasonlóan az asszony is Isten felé mutat hiszen a kígyót okolja ami szintén Isten alkotása volt.

– Az első gyilkosság

És szól s beszél vala Kain Ábellel, az ő atyjafiával. És lőn, mikor a mezőn valának, támada Kain Ábelre az ő atyjafiára, és megöle őt. (1Móz 4,8)

Az Édenen kívül azonban tovább fokozódik a bűn és sor kerül az első gyilkosságra Káin megöli Ábelt és ezzel az emberiség megismeri a halált az erőszakos halált. Az első és az utolsó is gyilkosság vallásháború lesz! Ez a folyamat azóta is tart. Minden korban hozzátéve az aktuális bűnt.

Összefoglalás - A bűn következménye

A bűn behatolt az ember személyiségének legmélyére. Cselekedet engedetlenség lett, állapotát az igazságosság hiánya jellemzi. Természetét tekintve ellenséges viszonyba került Istennel. (2Kor 5,20; Tit 3,3;)

Krisztusért járván tehát követségben, mintha Isten kérne mi általunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg az Istennel. (2Kor 5,20)

Mert régenten mi is esztelenek, engedetlenek, tévelygők, különböző kívánságoknak és gyönyöröknek szolgálói, gonoszságban és irigységben élők, gyűlölségesek, egymást gyűlölők valánk. (Tit 3,3)

Értelmileg megvakult, gondolkozása elvetemült lett. (2Kor 4,4; Rm 1,28)

Akikben e világ Istene megvakította a hitetlenek elméit, hogy ne lássák a Krisztus dicsőséges evangéliumának világosságát, aki az Isten képe. (2Kor 4,4)

És amiképpen nem méltatták az Istent arra, hogy ismeretükben megtartsák, azonképpen oda adta őket az Isten méltatlan gondolkozásra, hogy illetlen dolgokat cselekedjenek; (Róm 1,28)

Szellemileg meghalt amit követ majd a fizikális halál. Megtéretlenség esetén pedig a második vagy örök halál. Ami az Istentől való teljes és végleges elszakadást jelenti. (Rm 6,23; Ef 2,1)

Mert a bűn zsoldja halál; az Isten kegyelmi ajándéka pedig örök élet a mi Urunk Krisztus Jézusban. Róm 6,23

Titeket is [megelevenített], akik holtak valátok a ti vétkeitek és bűneitek miatt, (Ef 2,1)

Következmény.

Kihatással lett az emberi élet minden területére

Személyes életben. Teljesen elidegenedett gondolkodásmód. Élvezeteit és pillanatnyi érdekeit hajszolja. Felelőtlen a sorsa és jövője iránt. Önzése kihat kapcsolataira is.

A **családban**, válások, családi erőszakok, rokoni kötelékek sínylik meg a bűn kiteljesedését. Generációs problémák, Szexuális deformitások, extremitások veszik át a helyét a teremtési renddel szemben.

Társadalomban. Diktatúra, tömeggyilkosságok, korrupció, kizsákmányolás...stb. jelentkezik. Bár az emberiség szüntelenül próbálkozik a jóra való törekvéssel, minden eddigi kísérlete kudarcot vallott.

Istennel kapcsolatban. Bálványimádás, ateizmus, hamis ideológiák és izmusok elterjedése. Maga választotta hamis istentisztelet. Csak ne kelljen a Teremtő Istennel a szerető Atyával rendezni a viszonyt.

5, Bűnlisták a Bibliában

A Biblia tartalmaz ún. bűnlistákat amelyek a legjellemzőbbek az emberre. Érdemes megnézni, hogy az emberi élet minden szegmenséből bemutat egy szeletet.

És amiképpen nem méltatták az Istent arra, hogy ismeretükben megtartsák, azonképpen oda adta őket az Isten méltatlan gondolkozásra, hogy illetlen dolgokat cselekedjenek; Akik teljesek minden hamissággal, paráznasággal, gonosszággal, kapzsisággal, rosszasággal; rakvák, irigységgel, gyilkossággal, versengéssel, álnoksággal, rossz erkölcsessel; Súsárlók, rágalmazók, istengyűlölők, dölyfösek, kevélyek, dicsekedők, rosszban mesterkedők, szüleiknek engedetlenek, Balgatagok, összeférhetetlenek, szeretet nélkül valók, engesztelhetetlenek, irgalmatlanok. Kik jóllehet az Isten végzését ismerik, hogy akik ilyeneket cselekesznek, méltók a halálra, mégis nemcsak cselekszik azokat, hanem az akképpen cselekvőkkel egyet is értenek. (Róm 1,28-329)

A testnek cselekedetei pedig nyilvánvalók, melyek [ezek]: házasságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás. Bálványimádás, varázslás, ellenségeskedések, versengések, gyűlölködések, harag, patvarkodások, visszavonások, pártütések, Irigységek, gyilkosságok, részegségek, dobzódások és ezekhez hasonlók: melyekről előre mondom néktek, amiképpen már ezelőtt is mondtam, hogy akik ilyeneket cselekesznek, Isten országának örökösei nem lesznek. (Gal 5,19-21)

Monda továbbá (Jézus): Ami az emberből jó ki, az fertőzteti meg az embert. Mert onnan belülről, az emberek szívéből származnak a gonosz gondolatok, házasságtörések, paráznaságok, gyilkosságok, Lopások, telhetetlenségek, gonosszágok, álnokság, szemérmertlenség, gonosz szem, káromlás, kevélység, bolondság: Mind ezek a gonoszságok belülről jönnek ki, és megfertőztetik az embert. (Mk 7,20-21)

Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők állanak be. Mert lesznek az emberek magukat szeretők, pénzsóvárgók, kérkedők, kevélyek, káromkodók, szüleik iránt engedetlenek, háládatlanok, tisztátalanok, Szeretet nélkül valók, kérlelhetetlenek, rágalmazók, mértékletlenek, kegyetlenek, a jónak nem kedvelői. Árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, inkább a gyönyörnek, mint Istennek szeretői. Kiknél megvan a kegyességnek látszata, de megtagadják annak erejét. És ezeket kerüld. (2Tim 3,1-5)

Avagy nem tudjátok-e, hogy igazságtalanok nem örökölhetik Istennek országát? Ne tévelyegjete; se paráznák, se bálványimádók, se házasságtörők, se pulyák, se férfiszepplősítők, Se lopók, se telhetetlenek, se részegesek, se szidalmazók, se ragadozók nem örökölhetik Isten országát. 1Kor 6,9-10

6, A bűn büntetése.

Isten a bűnt nem hagyja büntetlenül, ez szentsége miatt van. A bűneset miatt minden érintett ítéletben részesült. A legsúlyosabban az embert érintette, hiszen Ádámban minden ember elbukott és örökölte a bűnös természetet.

- Kígyó - Protoevangélium

És monda az Úr Isten a kígyónak: Mivelhogy ezt cselekedted, átkozott légy minden barom és minden mezei vad között; hasadon járj, és port egyél életed minden napjaiban. És ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod. (1Móz 3,14-15)

A kígyó átkozott állattá válik. Csúszómászó lesz belőle. Ellenséges lesz az asszony magvával szemben. A héber szó az נָחַ (‘éḇáh) inkább gyűlöletet jelent mint ellenségeskedést. Isten világosan megígéri ebben az igében, hogy az asszony magva legyőzi majd a sátánt. Ábel megölése Káin által is azért történhetett, mert a gonosz azt hitte ő az utód a megígért mag. (1Móz 4,25) Később látható, hogy Ábrám elhívásában is szerepel az utód ígérete ami később a Dávidi dinasztiára szűkül le. A sátán megtaposása a Golgotán történt. Ezzel a győzelemmel élnek azok akik Krisztusban vannak.(Rm 16,20)

- Asszony

*Az asszonynak monda: Felette igen megsokasítom viselősséged fájdalmait, fájdalommal szülsz magzatokat; és epekedel a te férjed után, ő pedig uralkodik te rajtad.(1Móz 3,16)
Nevezte vala pedig Ádám az ő feleségét Évának, mivelhogy ő lett anyja minden élőnek. (1Móz 3,20)*

Az asszony anyaságát éri súlyos csapás. A gyermekszülés nehézséggel párosul. Ezenkívül férje uralma alá kerül vagyis Isten és közéje egy tekintély lesz beiktatva. Ez az uralom azonban szintén nem despota uralmat hanem szeretetteljes vezetést és irányítást jelent. A másik javát, jólétét, boldogságát keresi. Ha ez jól működik akkor az asszony tényleg vágyakozik egy férj után! Vágyakozása a férj után ezenkívül, olyan vágyakat is generál benne ami a nőiességet életreszólóan meghatározza. Ádám ismét névadóként lép elő – mint az állatok esetén - amikor elnevezi feleségét Évának. A héber נִחַ (ḥavváh) kifejezés élőt jelent. Szójáték a נִחַ (chájá) „élő” jelentésű szóval. Mivel Éva minden élő anyjává válik. Vagyis őszanya lesz

- Ember

Az embernek pedig monda: Mivelhogy hallgattál a te feleséged szavára, és ettől arról a fáról, amelyről azt parancsoltam, hogy ne egyél arról: Átkozott legyen a föld te miattad, fáradságos munkával élj belőle életednek minden napjaiban. (1Móz 3,17)

A föld átok alá kerül. A munka fáradságos tevékenységgé válik. A férfiak számára az ön és családfenntartás komoly erőfeszítésbe és munkába kerül. Ádám megtapasztalja milyen az Isten áldását nélkülözve dolgozni. Ennek az eredménye lehetett az, hogy Ábel nem földművelő lesz hanem pásztor, mivel nem akar Isten által megátkozott területet megművelni. Azt viszont látni kell, hogy Isten nem a munkát átkozta meg hanem a körülményeit és környezetét. Ha az ember kudarcokat él meg munkája során akkor az nem a munka büntetése hanem emberi tényezőkre vezethető vissza. Isten pozitívan áll a munka mellé, mert az embert ez teszi teljessé és hasznossá. Ha az embert megfosztják attól a lehetőségtől, hogy értelmes munkát végezzen személyisége eltorzul. Az emberben lévő alkotási képesség Isten ajándéka ha nem jut kifejeződésre akkor az ember egyfajta céltalanságot él át szívében.

– Föld

Töviset és bogácskórót teremjen teneked; s egyed a mezőnek fűvét. (1Móz 3,18)

A föld átokká válik. Nehezebben művelhető meg. A teremtett világot átok sújtja. Természeti csapások teszik nehezebbé a megművelést. Ugyanakkor a természet elemei megváltoznak hatásaiban. Különösen az özönvíz után amikor az egységes klíma és szárazföld rendszere megváltozik. Ma pedig már érezhető az emberi beavatkozás súlyossága a természet rendjébe. Az utolsó időkben a természeti elemek radikális felborulása várható. Ezeknek nem csupán ítélet jellege hanem figyelmeztető funkciója is van. (Mt 24,7.29; Jel 16,8) Vannak rá utalások, hogy az átok a földet csak Ádám életének idejére vonatkoztatja. Utána a föld ugyan nincs átok alatt de megművelése a gyomnövények és környezeti hatások miatt ugyanolyan nehéz marad. (1Móz 5,29; 8,21)

– Első vérontás

És csinálja az Úr Isten Ádámnak és az ő feleségének bőr ruhákat, és felöltöztetné őket. (1Móz 3,21)

Isten irgalma van benne ebben az igében. Felruházza az embert, hogy ne legyen meztelen. Sokan látnak itt utalást a vérontás miatt Ádám és Éva bűnbocsánatára.

A *קַתְנוּת עוֹר* (*katnot or*) kétféleképpen is fordítható: Ruházat az (emberi) bőr számára, 2. bőrből készített ruházat. Itt található a gyökere annak a központi témának a Bibliában, miszerint vérontás nélkül nincs bűnbocsánat. (Zsid 9,22; Rm 3,20)

– Kiűzetés a paradicsomból

És monda az Úr Isten: Íme az ember olyanná lett, mint mi közülünk egy, jót és gonoszt tudván. Most tehát, hogy ki ne nyújtsa kezét, hogy szakasszon az élet fájáról is, hogy egyék, s örökké éljen: Kiküldé őt az Úr Isten az Éden kertjéből, hogy művelje a földet, amelyből vétetett vala. És kiűzé az embert, és oda helyezteté az Éden kertjének keleti oldala felől a kerubokat és a villogó pallas lángját, hogy őrizzék az élet fájának útját. (1Móz 3,22-24)

Ez már fizikálisan is elválasztotta az embert Istentől. Az Édenből való kiűzetés az isten helyéről, Isten jelentéteiből való kiűzést jelentette. Mindennemű harmónia felbomlott az ember és Isten között. Nem véletlen, hogy Éden, mint fogalom a legidillibb állapottal van társítva mind a mai napig. Itt is utalás történik a SzentHáromságra mivel az angyalok amelyek nem buktak el és Isten jelenlétében vannak nem ismerik ezt a különbségtételt. Erre utal Péter amikor az üdvösséggel kapcsolatban jelenti az angyalok vágyakozását a megismerésre. (1Pét 1,12)

A Kerubok Isten trónangyalai őrzői. A legerőteljesebb harcosok a szellemvilágban. Nem véletlen, hogy szimbolikusan is ezt tették a frigyláda felső részére. Isten azért akadályozta meg az ember visszatérését, hogy az élet fájához ne férjenek hozzá, mert akkor bűnben élnének de örökké. Érdekes kérdés, hogy hogyan lehetett volna a bűnben örökké élni, úgy hogy a szellemi halál állapota jelen van!!

Már ezek is nagy tragédiák voltak, de volt egy sokkal radikálisabb esemény is. Megjelent a halál és vele együtt minden rossz dolog ami az ember életét egyszer és mindenkorra megváltoztatta.

V, Halál belépése az emberiség életébe és annak következményei

Orcád verítékével egyed a te kenyeredet, míglen visszatérsz a földbe, mert abból vétettél: mert por vagy te s ismét porrá leszesz. (1Móz 3,19)

Mert a bűn zsoldja halál; az Isten kegyelmi ajándéka pedig örök élet a mi Urunk Krisztus Jézusban (Rm 6,23)

A bűneset legsúlyosabb következménye a halál megjelenése lett az emberiség életében!

Bevezetés:

– A halál állapota nemcsak a fizikai élet végét jelenti a Bibliában hanem az Istennel való kapcsolat részleges vagy végleges megszűnését. A halál megjelenése egy olyan kaput nyitott meg a gonosz erők előtt amelyek következményei mind a mai napig érvényesülnek és életformáló erővel bírnak. A bűn mindig romboló befolyás az életben, s ezért része az ember halálának. Világos kijelentése a Bibliának és ez főleg Pál írásaiban kerül bőven kifejtésre, hogy; **egy ember által jött be a világba a halál, ez mindenkire érvényes megtapasztalássá vált és ez a bűn következménye (zsoldja) volt. (Rm 5,12; 6,23)**

A halál olyan ellenség amelynek erejét és hatalmát a bűn adja.(1Kor 15,56)

– A halál állapotának három formáját különbözteti meg a Biblia. Fizikai, szellemi és második vagy örök halál. Első stádium a szellemi halál volt amikor megszakad az Isten az ember közötti kapcsolat. A második stádium amikor megszakad a kapcsolat a test és a lélek-szellem között ez a fizikai halál. Végül a végleges elszakadás Istentől és jelenlététől ez a második vagy örök halál!

1, Fizikai halál

Az ember fizikai halálát úgy írja le a Biblia, hogy teremtett anyag állapotába kerül. Vagyis porrá lesz. A fizikai halál nemcsak következmény hanem büntetés is. A halál csírája az ember életébe a bűneset kapcsán került be. Az, hogy az ember alkotórészeinek ítélete és halála között különbség van az jól látható Jézus Krisztus kijelentésében.

És ne féljete azoktól, akik a testet ölik meg, a lelket pedig meg nem ölhetik; hanem attól féljete inkább, aki mind a lelket, mind a testet elvesztheti a gyehennában. (Mt 10,28)

Megváltónk itt az Istenfélelemre mutat rá hiszen a végleges ítéletet csak Ő hozhatja meg egy ember szempontjából. A fizikai halál kiteljesedése azonban lassan csökkent le a mai életkorra. Kezdetben nagyon magas életkort értek meg még az emberek ennek több oka is volt.¹³ Noé korára Isten az átlag életkort 120 évben határozza meg.(1Móz 6,3)¹⁴

Jól látható, hogy a pátriárkák egyike sem éli meg a 200 évet sem. Végül Dávid jelenti ki a mai napig általános érvényű megfogalmazást miszerint

A mi esztendeinknek napjai hetven esztendő, vagy ha feljebb, nyolcvan esztendő, és nagyobb részük nyomorúság és fáradtság, amely gyorsan továtúnik, mintha repülnénk (Zsolt 90,10)

¹³ Pl. egyenletes klíma, egészséges táplálkozás, egyes mirigyek működése a melyek funkciója „érdekes” módon megszűnt vagy funkciója csökkent.

¹⁴ Egyes magyarázatok szerint itt nem az emberek életkoráról van szó hanem Noé korának kegyelmi 120 esztendejéről vagyis lehetőség a megtérésre.(kegyelmi idő)

2, Szellemi halál

Az ember elveszítette Isten képmását az eredeti igazságosság tekintetében eltorzult. Elszakadt az élet és áldás vagyis az áldott állapot valódi forrásától, ezért bekövetkezett az azonnali szellemi halál. Ez nemcsak vétkeiséget jelent hanem beszennyeződést is.

Az embert lelkiismerete állandóan emlékezteti a bűnösségére, s a büntetéstől való félelem megtölti az ember szívét. Természetünkénél fogva nemcsak becstelenség vagyunk Isten szemében, de szentségtelenek is. S ez a szentségtelenség megnyilvánul a gondolatainkban, a szavainkban és a tetteinkben. Ez mindig aktív bennünk, befolyásolja az életfolyamatokat. S ha nem létezne Isten általános kegyelmének visszatartó ereje teljesen lehetetlenné tenné az ember életét.

A szellemi halál állapota nem azt jelenti, hogy az ember szellemi funkciói nem élnének csak mivel nincsenek Istennel kapcsolatban ezért halott tekintendő. A lelkiismerete is működik bár korlátozott mértékben és erőteljesen lehet befolyásolni külső nyomás által.

A Kommunikáció (Közösség) sérült a legjobban hiszen az ember ellenségessé vált Istennel szemben és a római levél világosan kijelenti, hogy ezt a közösséget, Istennel való kapcsolatot nem keresi senki, aminek az oka többek között ennek a szellemi tevékenységnek a hiánya. (Rm 3,11) Az Intuíció (Megérzés) olyan szintre épült le, hogy csak egyes esetekben érzékeli Isten jelenlétét az ember az életében. Erre utalnak az olyan kijelentések miszerint, „azért nem haltam meg, mert Istennek terve volt még az életemmel” Vagyis valamilyen szinten érzékeli Istent de nem tudja megragadni a szellemi halál miatt. Viszont segítséget ad ezáltal az Isten keresésére.

Amikor pedig valaki megtér, akkor ezt a Biblia joggal nevezi feltámadásnak, mert szellemében újjászületik vagyis az Isteni élet átveszi az uralmat a szelleme fölött. Helyreállítja és növekedési pályára igazítja, hogy Krisztusra formálja az emberéletét.

Pál így ír erről az efézus levélben:

Minket, kik meg voltunk halva a vétkek miatt, megelevenített együtt a Krisztussal, (kegyelemből tartattatok meg!) (Ef 2,5)

Tehát lehet valakinek biológiai élete de ha Istennel nincs rendezett viszonya – bűnben él – akkor azt a Bibliai a szellemi halálnak nevezi.

3, Második (örök halál)

Ezt tekinthető a szellemi halál csúcspontjának és kiteljesedésének. Megszűnnek az idő és tér korlátai és a bűn romlása tökéletesen bevégzi a munkáját. Isten haragjának teljessége árad az elkárhozottakra. Elválasztottságuk Istentől, teljessé válik, s ez a halált jelenti a szó legborzasztóbb értelmében. Külső állapotuk meg fog felelni gonosz lelkük belső állapotának. Lesz lelkiismeret-furdalásuk és fizikai fájdalmaik. Gyötrődni fognak életük rossz döntései és a kegyelem elutasítása miatt. A szenvedések között azonban lesznek különbségek. (Mt 11,24)

Soha nem megsemmisülés, bár egyes szekták a bűnösök halálát annak találják. Isten semmit sem semmisít meg az Ő teremtésében. A halál nem a létezés megszűnése, hanem az élet természetes kapcsolatainak szétválása.

A második halál az utolsó ítéletet követően lép hatályba Isten üdvrendjében. (Jel 20,6;15) Ide kerülnek a sátán és bukott angyalainak serege is akik éppúgy szenvedni fognak, mint azok akiket eltévelyítettek. A halál most csak azok életében végzi el maradéktalanul a munkáját, akik elutasítják a Jézus Krisztusban lévő üdvösséget.. Azok, akik hisznek Krisztusban, szabadulást nyernek a halál uralma alól és örök életet kapnak. (pl. Jn 3,36, Rm 6,23, Jel 20,14)

4, A halál következményei a mindennapi életben

Emberek életében

Az élet szenvedései, melyek a bűnnek a világra való belépésének következményei, szintén benne vannak a bűn büntetésében.

A mindennapi élet számtalan területe esett áldozatul a bűnnek. Betegségek alakultak ki. Fájdalmak jelentkeztek. Járványok, háborúk, gyilkosságok elterjedése figyelhető meg a Bibliában. Noé korára ami közel 1600 évvel volt a kiűzetés után Isten már ezt nyilatkoztatja ki.

És látá az Úr, hogy megsokasult az ember gonoszsága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz (1Móz 6,5)

A gonoszság annyira megsokasodott és töltötte el az emberek szívét, hogy Istennek özönvíz ítélete által kellett rendet tennie a földön. Egyedül Noé és családja menekült meg a bárka által az ítélet elől. A hangsúly itt a *minden* kifejezésen van.

Pszichésen, mentálisan zavarok csatartere lett az emberek belseje, melyek megfosztják tőle az élet örömet és mindennapi boldogságát, tönkreteszik érzelmi egyensúlyát. Lelkében a különböző gondolatok szenvedélyek és vágyak dúlnak elkeseredett harcot. Az élet valódi harmóniája megsemmisült, s utat adott a megosztott élet átkának.

Isten több esetben szörnyű csapásokat mérhet városokra, területekre, vagy nemzetekre. A nemzeti szintű bűnök egy idő után elérik azt a mértéket amit Isten sem tud tolerálni. Inkább az a csoda, hogy nem sújt le haragjában gyakrabban. Ha egy nép nyílt lázadásba lép át Isten törvényeivel, erkölcsi rendjével szemben akkor olyan démonikus erőknek szolgáltatja ki magát amelyek tönkre is tehetik őket. A kollektív bűnösség Isten előtt is létező dolog. Vannak égbe kiáltó bűnök, amelyek Isten közvetlen beavatkozását indukálják.¹⁵

Mindig észben kell tartani, mit mondott Jézus Krisztus a zsidóknak, mikor azok beszámoltak neki egyes galileaiakat ért csapásról. Nyilvánvalóan azt próbálták sugallni neki, hogy azoknak a galileaiaknak nagyon bűnös embereknek kellett lenniük, ha Isten ezt megengedte.

És felelvén Jézus, monda nekik: Gondoljátok-e, hogy ezek a galileabeliek bűnösebbek voltak valamennyi galileabelinél, mivelhogy ezeket szenvedték? Nem, mondom néktek: sőt inkább, ha meg nem tértek, mindnyájan, hasonlóképpen elvesztek. (Lk 13,2-3)

Jézus Krisztus szerint minden egyes ember méltó az ítéletre ha meg nem tér. Nem tarthatja egyik ember különbnek a másikat magánál, bűnösség szempontjából.

Természetben

A bűn nemcsak az embert hanem a teremtett világot is sújtotta. A föld művelése ki lett szolgáltatva a bizonytalanságnak és az időjárás szeszélyeinek. A természet erői elszabadultak, mivel megszűnt a harmónia a teremtettségben.

A rombolás erői a földrengésekben, ciklonokban, tornádókban, vulkánkitörésekben, és árvizekben, jelentkeznek és amelyek leírhatatlan nyomorúságba taszítják az emberiséget. Sokan vannak, akik mindezekben nem látják meg egyes esetekben Isten kezét, és nem tekintik ezeket az elemi csapásokat a bűn büntetése részének.

¹⁵ Ilyen pl. az istentelenség, paráznság elterjedése, Jel 18,5; kizsákmányolás és bérrel való visszaélés, Jak 5,4; Homoszexualitás, perverzió, 1Móz 18,20; szegényektől való elfordulás, 5Móz 15,9;

Ezenkívül az állatvilágban a ragadozás és pusztítás szintén megjelenik amely az emberek életére is kihatással van. Már nem uralkodik korlátlanul az ember az állatvilágon hanem fenyegetést jelent életére nézve egyes állatok támadása.

A természet jelenlegi állapotát a legjobban a római levél egyik részében találjuk meg leírva.

Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését. Mert a teremtett világ hiábavalóság alá vettetett, nem önként, hanem azért, aki az alá vetette. Azzal a reménységgel hogy maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától az Isten fiai dicsőségének szabadságára. Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemben fohászodik és nyög mind idáig. (Róm 8,19-22)

A helyreállítást a Messiás hajtja majd végre aki harmóniába hozza a teremtettséget, úgy ahogy kezdetben volt.

5, A Halál legyőzése

A halál a Biblia tanítása szerint nemcsak egy állapot hanem egy bukott gonosz angyal is egyben aki az elkárhozottak lelkei felett jogot gyakorol a fizikai haláluk után a bűneik miatt. Ő a sátán királyságának tagja a Pokollal együtt.(Jel 6,8) Rajta keresztül érvényesíti a bűn által jogait az elveszettekben. A zsidó levél így ír erről:

Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók, ő is hasonlatosképpen részese lett azoknak, hogy a halál által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt. (Zsid 2,14)

A halálon Krisztus megváltó művéig a sátánnak korlátlan uralma volt. Amikor azonban Krisztus ártatlanul elszenvettede a halált, nyilvánvalóvá lett a gonosz teljes romlottsága. Feltámadásával, mivel a Halál nem tudta visszatartani legyőzte ezt a félelmetes ellenséget. Így írhatta János a Jelenésekben, hogy most már Jézus Krisztus kezében vannak a halál és a pokol kulcsai.

És az Élő; pedig halott valék, és íme élek örökkön örökké Ámen, és nálam vannak a pokolnak és a halálnak kulcsai. (Jel 1,18)

Ennek azért lesz még jelentősége, mert amikor Isten kiárasztja ítéletét, a nyomorúság idején, eljön egy pillanat amikor az emberek a halált szeretnék választani a szenvedés helyett de nem lesz rá lehetőségük.

Annak okáért azokban a napokban keresik az emberek a halált, de nem találják meg azt; és kívánnának meghalni, de a halál elmegy előlük. (Jel 9,6)

A halál szó szerint távol tartja magát tőlük, mert nem lesz megengedve számára, hogy az emberek kívánsága szerint munkálkodjon. Ez csak úgy érthető meg ha tudjuk, hogy a halálnak ezt a jogát már egy hatalmasabb Személy, Jézus Krisztus vette át.

Így vált továbbá lehetővé az is, hogy akik Krisztusban vannak háromszoros áldás éri őket a halállal szemben. Megszabadulást a halálfélelemtől, garanciát arra, hogy nem befolyásolja többé Isten szeretetét gyermekei iránt és végül Életet ad hallhatatlansággal együtt. (Zsid 2,15; Rm 8,38-39; 2Tim 1,10) Ráadásul aki Krisztusban hal meg azokért nem a halál angyala jön el, hanem az Úr angyalai. (Jn 8,51-52 és Zsid 1,14) Ezért a Biblia sok esetben a hívek halálát elalváshoz hasonlítja. (1Th 4,13-15; 1Kor 15,20; Ap.Csel 7,60)

A vég

*A pokol pedig és a halál vettetének a tűznek tavába. Ez a második halál, a tűznek tava.
(Jel 20,14)*

A halál végleges legyőzésre az utolsó ítéletkor kerül sor amikor a sátánnal együtt végleg elmennek az örök tűz ítéletére. Ide lesz bevetve a pokol is. Az utolsó ellenségnek véget kell érnie, hogy Isten üdvrendjében az Új ég és Új föld felváltsa a tűzben megégett előző világot. Itt már a halálnak nem lehet keresnivalója.(Jel 21,4)

Pál így foglalja össze a halál bukásának végső részleteit:

Mikor pedig ez a romlandó test romolhatatlanságba öltözik, és e halandó halhatatlanságba öltözik, akkor beteljesül amaz ige, mely meg vagyon írva: Elnyeletett a halál diadalra. (1Kor 15,54)

VI, Isten visszatartja a gonoszt

A bűn belépése az ember és a teremtett világ életébe, Isten részéről is beavatkozást kívánt. Korábban láthattuk a bűneset egyéni és természeti következményeit de ugyanakkor megszületett az első utalás az ember megváltására és az Istennel való közösség helyreállítására.

Istennel kezdettől fogva azon munkálkodott, hogy az asszony eljövendő Magva által a gonosz munkáját és személyét megtörje. Bár megtehetette volna, hogy Szent haragjában – teljesen jogosan – mindent elpusztítson abban a pillanatban amikor a bűneset megtörtént, mégsem tette meg. Így a gonoszság elterjedése következett amelynek követelései a bűn miatt valóságosak voltak, de Isten türelmet tanúsított, mert a megváltás műve volt a tervében.

Istennek meg kellett oldani egy problémát. Legyőzni úgy a bűnt és forrását, hogy közben az elbukott ember ne kerüljön ítélet alá. Tehát az ítéletet és kegyelmet kellett valahogy összhangba hozni, hogy Isten szentsége és igazsága se csorbuljon, de a bűn is elnyerje méltó büntetését.

Isten korlátokat, vont a gonosz tevékenysége elé. Meghatározta, hogy meddig mehet és nem tovább. Luther emiatt a sátánt, Isten láncon tartott kutyájának nevezte. Ha Isten a gonoszt megsemmisíti az akkor az egész teremtettségre kihatna és így az emberre is.

1, Isten visszatartja a gonoszt az ember megmentése érdekében

Nem késik el az ígérettel az Úr, mint némelyek késelemnek tartják; hanem hosszan tűr érettünk, nem akarván, hogy némelyek elveszenek, hanem hogy mindenki megtérésre jusson. (2Pt 3,9)

Isten a kegyelem korában erőteljesen visszatartja az ítéletét, hogy az emberek minél nagyobb számban üdvösségre jussanak. Bár sokan várják és sóhajtozzák az ítéletet Istennek mégis fontosabb az egyes ember megmentése, mint a gonosz azonnali kiiktatása és elpusztítása. A késelem nem azt jelenti, hogy Isten időszámításában hiba lépett volna fel hanem a kegyelem kitolta az ítélet időtartalmát. Ahogyan az ókori Ninivében Jónás prédikálására megtértek a jogos és végül bekövetkező ítélet jó 100 évvel későbbre tolódt. ¹⁶

2, Isten visszatartja a gonoszt az evangélium terjedése érdekében

Más példázatot is adott eléjük, mondván: Hasonlatos a mennyeknek országa az emberhez, a ki az ő földébe jó magot vetett; De mikor az emberek alusznak vala, eljőve az ő ellensége és konkolyt vete a búza közé, és elméne Mikor pedig felnevekedék a vetés, és gyümölcsöt terme, akkor meglátszék a konkoly is. A gazda szolgálai pedig előállván, mondának néki: Uram, avagy nem tiszta magot vetettél-e a te földedbe? honnan van azért benne a konkoly?

Ő pedig monda nékik: Valamely ellenség cselekedte azt. A szolgálak pedig mondának néki: Akarod-é tehát, hogy elmenvén, összeszedjük azokat? Ő pedig monda: Nem. Mert a mikor összeszeditek a konkolyt, azzal együtt netalán a búzát is kiszaggatjátok. Hagyjátok, hogy együtt nőjön mind a kettő az aratásig, és az aratás idején azt mondom majd az aratóknak: Szedjétek össze először a konkolyt, és kössétek kévékbe, hogy megégessétek; a búzát pedig takarítsátok az én csűrömbe. (Mt 13,24-30)

¹⁶ Jónás szolgálata Kr. e. 765-755 közé tehető. Náhüm ítélete kb. Kr. e. 650-ben hangzott el. Ninive végül Kr.r. 612-ben pusztult el.

Ez a példázat az evangélium terjedésének a kiterjedéséről és a gonosz munkájáról szól. Jézus egyértelműen arról beszél, hogy a gonosz kigyomlálására az idők végén kerül sor. Ha Isten korábban lépne közbe azzal ártana azoknak az embereknek is akik nem tartoznak közé. Jól látható ez abban az esetben amikor természeti csapásoknak, katasztrófáknak értelmetlen baleseteknek, terrorcselekményeknek hívők is áldozatul esnek. Ha ezt mind megengedné a világosságot csökkentené a földön amit gyermekeiben elhelyezett.

Több ezer év óta várta magára a jogos ítélet. Isten látszólag csak szemléli, ahogyan az ördög a konkolyt veti. Ez foglalkoztatta a szolgákat és foglalkoztatja mindazokat, akik ezt csak figyelik. Istennek a gonoszt eltűri: mert irgalmat akar gyakorolni. Az Úr csíráztatja a búzát és ezért hagyja a konkolyt is nőni. Isten eltűri a gonoszt azért, hogy kegyelme sokakat megmentsen.

3, Isten visszatartja a gonoszt a bűn elterjedésének megakadályozására.

Működik ugyan már a törvényszegés titkos bűne: csakhogy annak, a ki azt még most visszatartja, félre kell az útból tolatnia. (2Th 2,7)

Jelenleg a törvényszegés titokban működik. Ennek oka az az, hogy Isten az Ő Szelleme és az Egyház által visszatartja. Ha ez a két szellemi erő kiemeltetik a világból (elragadtatás) akkor nyilvánvalóvá válik a gonosz fellépése és eluralkodása. Isten a jövőben nagy válságok kibontakozását fogja megengedni és valamelyest csökkenteni fogja a gonosszal szembeni az eddig nyújtott természetfölötti védelmet. A krízisekben mégis meg kell látni Isten irgalmát, mert Isten jóságát közvetítik az emberek felé. Isten meghosszabbította a kegyelmi időt az ember számára, ameddig csak lehetett. Az apokaliptikus korszak első, kezdeti ítéletei is figyelmeztető jellegűek, lehetőséget biztosítanak az emberek számára a megtérésre., mielőtt az Antikrisztus fellépne.

4, Isten visszatartja a gonoszt, hogy céljaira használja fel.

Ti gonoszt gondoltatok én ellenem, [de] Isten azt jóra gondolta [fordítani], hogy cselekedjék úgy amint ma, hogy sok nép életét megtartsa. (1Móz 50,20)

József történetében az látható, hogy bár minden ellentmondott neki az életében, hogy az Istentől kapott látása beteljesedjen mégis célba ért. Bármennyire is rossz volt a rabszolgaság, a börtön, a nélkülözés, mindezeket Isten felhasználta az életében. Így lehetett áldás nemcsak Egyiptom hanem saját családjá, népe számára. Isten nem pusztította el testvéreit, hanem lehetőséget adott nekik tetteikkel való szembenézésre és Józseffel való kapcsolatuk rendezésére. Világosan kijelenti József szinte hitvallásszerűen, hogy a gonosz dolgokat is jóra tudja fordítani az ÚR gyermekei életében. Nem véletlenül erősíti meg ezt Pál apostol mintegy 1800 évvel később a következő kijelentéssel.

Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van, mint akik [az] [ő] végzése szerint hivatalosak. (Rm 8,28)

Ez nem fatalizmus vagy passzív beletörődés az élet eseményibe ahogy sokan gondolják bele ezt az igébe, hanem észrevétele annak ahogyan Isten irányítja az életünket különböző események által. A „javukra van” kifejezés eredetiben kedvező dolgot, nemességet, is jelent.¹⁷ Vagyis olyan események amelyeket Isten áldásra fordít és felhasznál az életünkben.

17 Biblia Felfedező 2.3 (Zsidó Miklós, 2009.) 509. sz. görög szó magyarázata

5, Isten visszatartja a gonoszt, a természeti csapások miatt.

Mondván a hatodik angyalnak, akinél a trombita vala: Oldd el azt a négy angyalt, aki a nagy folyóvíznél, az Eufrátesznél van megkötve. Eloldaték azért a négy angyal, aki el vala készítve az órára és napra és hónapra és esztendőre, hogy megölje az emberek harmadrészét. (Jel 9,14-15)

Isten visszatart angyalokat, hogy ne pusztítsák el az emberiséget bűneik miatt. De eljön az a pont az üdvtörténetben, az utolsó időkben amikor Isten már nem tartóztatja fel őket. Hatalmuk lesz az emberiség harmadrésze fölött. Mindez a hatalom négy angyal kezében. El lehet képzelni ha Isten ezt több angyalnak is megengedné. Élet nem maradna ezen a földön.

6, A harag kiáradása

Eljön majd azonban egy pont, amikor Isten már nem tartóztatja fel a pusztítást a gonosszal a munkájával és a vele szövetkezőkkel szemben hanem teljes haragját zúdítja le rájuk. Ézsaiás próféta félelmetes képet fest le erről az állapotról.

Íme az Úrnak napja jó kegyetlen búsulással és felgerjedt haraggal, hogy a földet pusztasággá tegye, és annak bűnöseit elveszesse arról. (Ézs 13,9)

Az Úr, mint egy hős kijő, [és] mint hadakozó felkölti haragját, kiált, sőt rivalg és ellenségein erőt vesz. Régtől fogva hallgattam, néma voltam, magamat megtartóztatám: [most] mint a szülő nő nyögök, lihegek és fúvok! Elpusztítok hegyeket és halmokat, és megszáraztom minden fűvüket, szigetekké teszek folyamokat, és tavakat kiszáraztok. (Ézs 42,13-15)

János pedig így ír a Jelenésekben.

És hallék nagy szózatot a templomból, amely mondja vala a hét angyalnak: Menjetek el és töltsétek ki a földre az Isten haragjának hét poharát (Jel 16,1)

A harag elől, amely az emberiséget végül utoléri csak egyvalaki nyújt biztos védelmet s ez, Jézus Krisztus. Pál apostol jelenti ki ezt örömhír gyanánt egyik levelében

És várjátok az Ő Fiát az égből, akit feltámasztott a halálból, a Jézust, aki megszabadít minket amaz eljövendő haragtól. (1Th 1,10)

A megszabadítottak fordított kifejezés eredeti jelentése, megóv, megment, védelmet nyújt. Szinte kizárólag Istennek a tevékenységére használja az újszövetség ógörög szövege. Ez szerepel a Mi Atyánkban is a „szabadíts meg”-kifejezésben.¹⁸

VIII, A világ vajúdása, hogy valami új jöjjön elő és Jézus Krisztus újat hoz

Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését. Mert a teremtett világ hiábavalóság alá vettetett, nem önként, hanem azért, aki az alá vetette. Azzal a reménységgel, hogy maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától az Isten fiai dicsőségének szabadságára. Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemben fohászkozik és nyög mind idáig. Róm 8,19-22

A teremtett világ vajúdása és nyögése egyre erősebb hangokat hallat. A Biblia szerint a világ az Isten fiainak a megjelenését várja. Isten ugyanis azzal a reménységgel vetette ítélet alá, hogy a megváltás munkája helyreállítja majd a teremtett világot is. Az alávető csak maga Isten lehet, mert egyedül Ő képes úgy alávetni bárkit, bármit valaminek v. valakinek, hogy annak reménysége is legyen. Az ún. „isteni szenvedő alak” használata („alávettetett”) is erre utal.¹⁹ Két cél lett tehát meghatározva Isten üdvtervének beteljesedésekor a világ számára, szabadulás a rothadandóságtól, és részesedés az Isten dicsőségéből. Mindennek alapja egy Személy és feltámadása amellyel Újat hozott létre. Jelenleg még a gonosz uralja a világot és gyakorol felette korlátozott hatalmat, de ennek egyszer Isten véget vet és akkor a világ átéli a megszabadulást. A világ a bűn és a halál időszakát éli, tele van igazságtalansággal, fájdalommal, szenvedéssel, betegséggel és halállal, ez tökéletesen ellentétes Isten királyságának alapelveivel. Isten tehát újat készít elő.

1, Isten terve

Az idők teljességének rendjére nézve, hogy ismét egybeszerkeszt magának mindeneket a Krisztusban, mind a melyek a mennyekben vannak, mind a melyek e földön vannak. (Ef 1,10)

Isten terve nem a világ megjobbítása hanem teljes újjátétele, újjáteremtése. Isten előre látta az ember bukását ezért már a bűneset után, amikor az ember és a teremtett világ elbukott, a bűn és a halál uralma alá került.

Ezért Isten elkezdte az új világ megteremtésének előkészítő lépéseit. Ez az üdvtörténet. Az idők teljességének rendje ezeket az állomásokat foglalja magába. Idetartozik pl. Jézus Krisztus szolgálata a megváltás, Isten Szellemének kitöltése, az újjászületés és a feltámadás is. A kulcs Krisztus személye, aki által mind a föld mind a menny összhangba hozható. Az *ismét* pedig a teljes helyreállítást jelenti amely pont Jézus Krisztus személye miatt dicsőségesebb és hatalmasabb, mint amilyen az első teremtés volt.

Világosan látható ezekből, hogy a jelenlegi világ és felépítettsége megszűnésre van ítélve, mivel Isten jogrendjét és erkölcsét képtelen képviselni és hordozni. Ellenáll Isten akaratának és az emberek üdvösségének megnehezítésé fáradozik. Nem véletlenül írja több helyen a Biblia, hogy a hívők ne ragaszkodjanak a világhoz és annak mechanizmusaihoz, mert ezek csak ideig valók és megszűnnek. Az Isten akaratában való járás pedig az örökkévalóság jelenti. (1Jn 2,15-17, Rm 12,2; 2 Kor 4,18)

2, A világ jelenlegi irányítása és állapota

A Biblia világos képet fest le arról, hogy a világ mai állapotában milyen tényezőktől is függ. Tévedés azt hinni, hogy emberi irányítás alatt áll, mert ezt a képességet az ember a bűneset során elvesztette, sőt bukásával a sátán kezére játszotta azt. Így a világ egy láthatatlan, gonosz, sötét szellemi lénynek a sátánnak és királyságának lett kiszolgáltatva, ezért szellemi lények kormányozzák és irányítják az emberek többségét.

¹⁹ A Biblia gyakran alkalmazza az „isteni szenvedő alakot” [passivum divinum], hogy körülírja Isten cselekedeteit.)

Pál apostol így fogalmazza meg ezt az állapotot.

Melyekben jártatok egykor e világ folyása szerint, a levegőbeli hatalmasság fejedelme szerint, ama lélek szerint, mely most az engedetlenség fiaiban munkálkodik; (Ef 2,2)

Tehát az emberek nem teljesen szabadok hanem rabszolgák, mégpedig a bűnnek rabszolgái. Nem azt teszik amit akarnak sok esetben, hanem gonosz erők irányítása és befolyása alá kerülnek. Az engedetlenség fia kifejezés az Isten jogrendje és erkölcs elleni lázadást is jelenti. Az irányítás vezetése a sátán kezében van de korlátozott mértékben. Ezt Isten kegyelme, az ember bűnei és sátán munkája iránti elkötelezettségei befolyásolják.

A Biblia a sátánt több helyen is „a világ fejedelmé” -nek (Jn 12,31), sőt „e világ istené” -nek nevezi.(2Kor 4,4). Ez az állapot, még ha jogszerű is a bűn miatt Isten számára elfogadhatatlan. János apostol ezért a következőket írja első levelében.

Tudjuk, hogy Istentől vagyunk, és az egész világ a gonoszságban vesztegel. (1Jn 5,19)

Tehát nemcsak a világ egy része, vagy térsége, hanem egész a gonosz uralma alatt áll A mostani világ szellemi alapját Ádám halála fektette le. Az új világ fundamentuma pedig Jézus Krisztus föltámadása és az ebből fakadó örök élet.

Az Antikrisztus birodalma egy olyan szerencsétlen, természetfeletti próbálkozás lesz amelynek a kitűzött célja a régi világ és rend megtartása. Ez eleve reménytelen vállalkozás hiszen Isten Jézus Krisztusban már újat hozott elő. Hiába fáradoznak majd a politikusok egy globális birodalom, egységes valuta szinkretizált vallás létrehozásában alaptól kudarcra építik fel tervüket és álmaikat.

3, A világ ítélete

Az Úrnak orczája előtt, mert eljön, mert eljön, hogy megítélje e földet. Megítéli majd a világot igazsággal, és a népeket az ő hűségével. (Zsolt 96,13)

A világ ítélete elhatározott dolog. Ahhoz kétség sem férhet, hogy Isten igazsággal és hűséggel fogja az ítéletet végrehajtani. Senkinek semmilyen kétsége nem lehet a tekintetben, hogy Isten döntése teljes mértékben betölti az igazság és jogosság kritériumát, mint ami trónusának alapja.(Esa 16,5) Az ítélet oka nemcsak a bűn jelenléte, hanem Jézus Krisztus halála is. Amely a világban történt és az ártatlan vért kiontotta.

A világ ítéletében két tényező játszik kulcsszerepet. Jézus Krisztus személye és az Egyház. Pál apostol amikor az athéni Areopaguson prédikált a filozófusok előtt nyilvánvalóvá tette Isten akaratát a világ megítélésében:

Mivelhogy rendelt egy napot, melyen megítéli majd a föld kerekességét igazságban egy férfiú által, kit arra rendelt; bizonyosságot tévén mindenkinek, az által, hogy feltámasztá őt halottaiból. (Ap.Csel 17,31)

Lesz egy nap az emberiség történetének végén amikor Jézus Krisztus Bírói hatalmat gyakorol felette. Ez Isten tervének szilárd részét képezi. A János evangéliuma szintén beszámol arról a tényről, hogy az Atya az ítélet jogát a Fiúnak adta.(Jn 5,21-22)

De mivel Krisztus és az Egyház szellemi egységet képez ezért az ítélethozatal idején szintén jelen lesznek azok akik a megváltás birtokosai lettek. Pál amikor a korinthusiakat inti a pereskedés kapcsán ezt írja nekik:

Nem tudjátok-é, hogy a szentek a világot ítélik meg? És ha ti ítéletek meg a világot, méltatlanok vagytok-é a legkisebb dolgokban való ítéletekre? Nem tudjátok-e, hogy angyalokat fogunk ítélni, nemhogy életszükségre való dolgokat?(1Kor 6,2-3)

Pál erőteljes szavakkal magyarázza, hogyha ilyen kiváltságra tettünk szert, miszerint ítélkezési jogot kaptunk a világ, sőt jelenlegi irányítói az angyalok felett, akkor az a minimum ha ezt „kicsiben” már most elkezdjük gyakorolni a gyülekezetben.

Első lépésben Isten a világ fejedelmére mért csapást, ennek a folyamata még nem zárult le, mert egészen az ezeréves királyságig fog tartani.²⁰ Jézus Krisztus ezt mondja:

Ítélet tekintetében pedig, hogy e világnak fejedelme megítéltetett. (Jn 16,11)

A Szent Szellem egyik fontos szolgálata a világ meggyőzése, abban a tekintetben, hogy irányítója ítélet alá esett. A golgotai győzelemmel Jézus Krisztus legyőzte e világ fejedelmét és kivette kezéből a halál és a pokol kulcsait. (Jel 1,18) Éppen ezért kell hirdetni az evangéliumot, hogy az emberek ne kövessék a gonoszt a pusztulásában. Jézus győzelme pont arról szól, hogy lehetőség van kiszabadulni a sátán uralma alól és át lehet kerülni az Isten Királyságába. János apostol ezt írja.

A ki a bűnt cselekszi az ördögből van; mert az ördög kezdettől fogva bűnben leledzik. Azért jelent meg az Istennek Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa. (1Jn 3,8)

Jézus Krisztus megjelenésének egyik célja, magának a sátán munkájának a lerombolása volt. A világ pedig még nyögi ennek a fejedelemnek az átkát amit létrehozott a teremtésben.

Második lépésben pedig eljön Jézus Krisztus személyesen, hogy átvegye az uralmat 1000 esztendőre a földön. Ennek vajúdási lesznek a természeti és társadalmi csapások valamint tragédiák, amelyekről a Jelenések könyve számol be.

4, A világ helyreállítása.

A világ helyreállítására az ember önmagától sohasem lenne képes. Csak az teheti meg aki teljes mértékben összhangban van Istennel tervével és erkölcsi természetével. Tökéletes, büntelen és minden hatalom birtokában van akaratának beteljesítésére. A Biblia erről a személyről szól és ez a NÁZÁRETI JÉZUS KRISZTUS. Isten Benne teremti újjá a világot és az új világ az Ő személyében jelenik meg. Ezért az új világ teljesen más alapelvek és értékek szerint fog felépülni és működni.

A döntő dolog Jézus Krisztus testté léételében az az, hogy Isten az egész Kozmosz megváltását (az egybeszerkesztést) tűzte ki célul őáltala. Krisztusnak tehát nemcsak miértünk kellett emberré lennie, hanem az egész világmindenség megváltásáért, amiben az újjászületett emberek az első zsengek lesznek és így a helyreállítás fontos szereplői. Így az ember nem éri el végső célját a saját üdvösségével, hanem további szolgálata van az egész világ helyreállításában. Ebben az Ekklézsia képviseli a döntő szerepet. (Ef 3,10)

Nem szabad tehát Isten gyermekeinek csak erre a világra összpontosítani, mert akkor ahogy Pál kijelenti minden embernél nyomorultabbak lennénk. (1Kor 15, 19) Az Istenbe vetett reménységnek nem szabad erre a világra korlátozódni, hogy jobban éljünk mint azok még nincsenek megváltva, hanem azért, hogy az eljövendő dicsőségben részesedjünk. (Zsid 3,1)

A helyreállítás átmeneti lesz ezer esztendőre. Ekkor átéli az emberiség azokat az áldásokat amelyeket Isten eleve eltervezett a teremtéskor. Az ezer év végén azonban az emberiség próbára lesz téve, hogy miként reagál az eloldozott sátán hívására. (Jel 20,7)

²⁰ Benne lesz még a sátán levettetése és megkötözése is. Ezután kezdődik csak el Krisztus földi királysága. (Jel 12,7-12; 20,1-3)

A próba tökéletes kudarc lesz sok ember számára. Csatlakoznak a gonoszhoz, hogy harcoljanak Krisztus és városa ellen. Isten a mennyből ítélettel válaszol és tűz által semmisíti meg a lázadókat. Ezt követi majd az Örökkévalóság amikor a mostani föld és ég teljesen megsemmisül, hogy átadja helyét az Új égnek és földnek. (Jel 21,1)

5, A megújított föld áldásai

A Sátán megkötözésével elérkezik a beteljesedés napja, az üdvtörténelem egyik legszebb időszaka, Isten királyságának a helyreállítása, amelyet a Jel. 20,4. alapján Ezeréves Birodalomnak is neveznek. Jézus Krisztus megérkezése világgraszoló esemény lesz.

Íme, eljön a felhőkkel, meg fogja Őt látni minden szem, azok is, akik átdöfték Őt, és gyászt ül miatta a föld minden törzse. Úgy lesz! Ámen! (Jel 1,7)

Az ezeréves uralom a népek megítélésével kezdődik a Jósafát völgyében. (Mt 25, 31-46) Csak az akkor élő emberek állnak ítélőszék elé, a halottakra majd az utolsó ítélet alkalmával kerül sor. Négy csoportot érdemes szemügyre venni amelyek magukban foglalják ennek az időszaknak

a, Gyülekezet

A megújított földön Krisztus a Gyülekezettel együtt fog uralkodni. Hozzájuk csatlakoznak még a feltámadt mártírok akik vértanúságot szenvedtek a nyomorúság idején.

Ugyanis „...nem angyaloknak vetette alá a jövő világot amelyről szólunk.” (Zsid 2:5)

Ez a világ, amelyben most élünk, nem emberek, hanem angyalok uralma alatt áll. Az új Királyság azonban nem angyaloknak van alárendelve, hanem Krisztusnak és a krisztusi embereknek, vagyis az Egyháznak.

Boldog és szent, a kinek része van az első feltámadásban: ezeken nincs hatalma a második halálnak; hanem lesznek az Istennek és a Krisztusnak papjai, és uralkodnak ő vele ezer esztendeig. (Jel 20,6)

Egyes hívők városok, térségek fölött fognak uralkodni.

Ő (Jézus) pedig monda néki: Jól vagyon jó szolgám; mivelhogy kevesen voltál hív, legyen birodalmad tíz városon. (Lk 19,17)

Papi szolgálatként a világ áldásán fognak munkálkodni a Krisztusban megváltottak.

És tettél minket a mi Istenünknek királyokká és papokká; és uralkodunk a földön. (Jel 5,10)

b, Izrael

Általános bűnbánattal lépnek be a próféták által megígért Királyságba. A Messiás kiárasztja a bűnbánat szellemét és a nép maradéka megtér.

A Dávid házára és Jeruzsálem lakosaira pedig kiöntöm a kegyelemnek és könyörületességnek lelkét, és reám tekintenek, a kit átszegeztek, és siratják őt, a mint siratják az egyetlen fiút, és keseregnek utána, a mint keseregnek az elsőszülött után. (Zak 12,10)

Jézus Krisztus a választott nép fölötti ítélet átadja tizenkét apostolának, és beülteti őket királyi székükbe.

Jézus pedig monda nékik: Bizony mondom néktek, hogy ti, a kik követtetek engem, az újjá születéskor, a mikor az embernek Fia beül az ő dicsőségének királyi székébe, ti is beültök majd tizenkét királyi székbe, és ítéletek az Izrael tizenkét nemzetségét. (Mt 19,28)

Jeruzsálem a föld középpontjává válik, politikai és vallási értelemben egyaránt. Innen fog Isten ismerete és imádata kihatni az egész világra.

És léssen: az utolsó időben az Úr házának hegye a hegyek fölé helyeztetik, és felülemelkedik az a halmokon, és népek özönlenek reá. Pogányok is sokan mennek, és mondják: Jertek, menjünk fel az Úr hegyére és a Jákób Istenének házához, hogy megtanítsa minket az ő útaira, és járjunk az ő ösvényein! Mert Sionból jó ki a törvény, és az Úr beszéde Jeruzsálemből. (Mik 4,1-2)

Izrael példaszerű hitével, erkölcsi életével és missziói buzgóságával most tényleg betölti eredeti küldetését, hogy áldására legyen a világnak.

Ezt mondja a Seregeknek Ura: E napokban lesz az, hogy a minden nyelvű pogányok közül tíz ember ragad egy zsidó férfiúba s ragad annak ruhája szélébe, mondván: Hadd menjünk veletek, mert hallottuk, hogy veletek van az Isten! (Zak 8,23)

c, Nemzetek

A pogány népek megtérésére lehetőség lesz. Bár nem feltétlenül olvadnak be Izraelbe. Mivel a sátán meg lesz kötözve ezért békeességben és harmóniában élnek egymással. Általános leszerelés lesz a Királyság kezdetén a katonai kiképzést megszüntetik, és békés célokra használják a pusztító eszközöket.

És sok népek között ítéletet téssen, és megfedd erős nemzeteket nagy messze földig és fegyvereiket kapákká kovácsolják, dárdáikat pedig sarlókká; nép népre fegyvert nem emel, és hadakozást többé nem tanulnak. (Mik 4,3)

– Jézus vasvesszővel legeltei a pogányokat, hogy áldásba kerüljenek és ne az engedetlenség útját válasszák.

És az ő szájából éles kard jó vala ki, hogy azzal verje a pogányokat; és ő fogja azokat legeltetni vasvesszővel; és ő nyomja a mindenható Isten haragja hevének borsajtóját. (Jel 19,15)

– Kötelező ünnepi istentisztelet lesz, mivel Jézus Krisztus személyes lesz jelen Jeruzsálemben. Ez szükséges ahhoz, hogy a pogány nemzetek, megismerjék az Úr útját és tanításait.

És léssen, hogy a ki nem megy fel e föld nemzetségei közül Jeruzsálembe, hogy hódoljon a királynak, a Seregek Urának: nem léssen azokra eső. (Zak 12,17)

d, Természet

Elsősorban a természetben mennek végbe radikális változások. Ézsaiás ezt írja mintegy összefoglalásul:

Örvend a pusztaság és a kietlen hely, örül a pusztaság és virul mint őszike. Virulva virul és örvend ujjongva, a Libánon dicsősége adatott néki, Karmel és Sáron ékessége; meglátják ők az Úrnak dicsőségét, Istenünk ékességét. (Ézs 35,1-2)

– Megszűnnek a szörnyű környezeti ártalmak és szennyeződések, amelyek pusztulással fenyegetik az egész természeti világot. Krisztus jelenléte meggyógyítja a föld sebeit.

– Olyan termés hozam lesz amely minden képzeletet felülhalad. Mindez Isten áldása lesz a földön, hogy az emberekhez való jóakarátát, szeretetét kimutassa

Ímé, napok jönnek, ezt mondja az Úr, és ott éri a szántó az aratót, a szőlőtaposó a magvetőt. És a hegyek musttal csepegnek, a halmok pedig mind megáradnak. (Ám 9,13)

– Nem lesz probléma a vízhiány és a csapadék eloszlás sem. Isten minden területen forrást fakaszt fel még ott is ahol azelőtt a földművelés elképzelhetetlen lett volna.

És majd azon a napon a hegyek musttal csepegnek és a halmok tejjel folynak, és a Júda minden medre bő vízzel ömledez, és forrás fakad az Úrnak házából, és megöntözi a Sittimnek völgyét. (Joel 3,18)

Akkor ugrándoz, mint szarvas a sánta, és ujjong a néma nyelve, mert a pusztában víz fakad, és patakok a kietlenben. (Esa 35,6)

– **Az állatvilágban** is érzékelhető lesz a béke uralma. Megszűnik a vadság és a vérengzés. Az állatok egymással és az emberekkel is békességben élnek. A kígyó életben maradásához a por is elégségesnek bizonyul!

És lakozik a farkas a báránnyal, és a párducz a kecskefiúval fekszik, a borjú és az oroszlán-kölyök és a kövér barom együtt lesznek, és egy kis gyermek őrzi azokat; A tehén és medve legelnek, és együtt fekszenek fiaik, az oroszlán, mint az ökör, szalmát eszik; És gyönyörködik a csecsszopó a viperák lyukánál, és a csecstől elválasztott a baziliskus lyuka felett terjengeti kezét: Nem ártanak és nem pusztítanak sehol szentségemnek hegyén, mert teljes lészen a föld az Úr ismeretével, mint a vizek a tengert beborítják. (Esa 11,6-9)

A farkas és bárány együtt legelnek, az oroszlán, mint az ökör, szalmát eszik, és a kígyónak por lesz az ő kenyere. Nem ártanak és nem pusztítanak sehol szentségemnek hegyén; így szól az Úr. (Esa 65,25)

– **Az emberek szervezete** is jelentős változáson megy keresztül.

Magas életkort érnek meg a betegség szinte ismeretlen lesz. Munkájukat áldás és nem átok kíséri. Nyugodtan tervezhetik az életüket és jövőjüket. Házakat építenek és kezük munkájából élnek. A korai halál nem szakítja szét a családokat és az emberi kötelékeket.

Nem lesz ott többé csupán néhány napot ért gyermek, sem vén ember, a ki napjait be nem töltötte volna, mert az ifjú száz esztendőös korában hal meg és a bűnös száz esztendőös korában átkoztatik meg. Házakat építenek és bennök lakoznak, és szőlőket plántálnak és eszik azok gyümölcsét. Nem úgy építenek, hogy más lakjék benne; nem úgy plántálnak, hogy más egye a gyümölcsöt, mert mint a fáké, oly hosszú lesz népem élete, és kezeik munkáját elhasználgják választottaim. Nem fáradnak hiába, nem nemzenek a korai halálnak, mivel az Úr áldottainak magva ők, és ivadékaik velök megmaradnak. (Esa 65,20-23)

6, Új ég és új föld

„Mert ímé, új egeket és új földet teremtek, és a régiek ingyen sem említettnek, még csak észbe sem jutnak” – folytatja a próféta (Ézs 65,17).

Mind az Ó, mind az Új szövetség egyértelműen kijelenti, hogy az Örökkévalóság egy teljesen új égen és földön fog folytatódni. Ugyanis az ezer esztendő végén a sátán bilincseit feloldják, és lehetőséget kap arra, hogy még egyszer kísértésbe vigye az emberséget. (Jel 20,7) Azért történik meg, mert Isten alapelve minden esetben a szabad választás alapján történő döntés mellette vagy ellene. Az eredmény ezúttal is elkészerítő. Hiába az Ezeréves Királyság minden áldása a sátánnak sikerül újra szembefordítani a nemzeteket Istennel és az ő szentjeivel. Isten ítélete lesújt erre a csoportra és sor kerül az utolsó ítéletre. A sátán és angyalai, valamint az Élet Könyvében nem szereplő emberek mind követni fogják őt a gyötrelmek helyére. (Jel 20,10)

Majd bekövetkezik a vég amit Péter apostol a következőképpen fest le.

Az Úr napja pedig úgy jó majd el, mint éjjeli tolvaj, a mikor az egek ropogva elmúlnak, az elemek pedig megégve felbomlanak, és a föld és a rajta lévő dolgok is megégnének.(2Pt 3,10)

János pedig kijelenti az Új világ születését.

Ezután láték új eget és új földet; mert az első ég és az első föld elmúlt vala; és a tenger többé nem vala. (Jel 21,1)

A megváltott emberiségnek ez az új föld lesz az otthona. Nagyobb áldása az lesz, hogy Istennek is a lakhelyévé válik. A Mennyei Jeruzsálemben minden áldás a birtokába kerül a megváltottaknak. Teljesen új környezet és örökké tartó élet vár azokra akik belépnek ide. Hatalmas változás lesz. az első ég és földhöz képest.

– Isten mindenkit meggyógyít és személyesen állít helyre.

És az Isten eltöröl minden könnyet az ő szemeikről; és a halál nem lesz többé; sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak.(Jel 21,3)

– A Mennyei Jeruzsálem tökéletes otthon lesz amelyben Isten jelenléte lesz.

És elvive engem lélekben egy nagy és magas hegyre és megmutatá nékem azt a nagy várost, a szent Jeruzsálemet, a mely Istentől szállott alá a mennyből. Benne vala az Isten dicsősége; és annak világossága hasonló vala a legdrágább kőhöz, úgymint kristálytisza jáspis kőhöz;(Jel 21,10-11)

– A templom maga a megöletett Bárány és Isten lesz.

És templomot nem láttam abban: mert az Úr, a mindenható Isten annak temploma, és a Bárány.(Jel 21,22)

- Nincs szükséges teremtett fényforrásra, mert Isten személyében dicsősége biztosítja azt.

És a városnak nincs szüksége a napra, sem a holdra, hogy világítsanak benne; mert az Isten dicsősége megvilágosította azt, és annak szövétneke a Bárány.(Jel 21,23)

Ezzel végződik Isten üdvterve amelyet Krisztusban fog megvalósítani. Róla lesz szó a következő alkalmon.